

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 10 minut 02)

(Obradom przewodniczącą wicemarszałkowie Grzegorz Kurczuk oraz Zofia Kuratowska)

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Proszę o zajmowanie miejsc.

Wysoka Izbo, wznawiam obrady.

Powracamy do punktu pierwszego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustaw: o urzędzie ministra spraw wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam państwu, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona. Obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę połączonych komisji, pana senatora Lecha Czerwińskiego, i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków...

(*Senator Lech Czerwiński:* Panie Marszałku, myślę, że przed głosowaniem należałoby upewnić się, czy jest kworum.)

To już jest zadanie marszałka.

Proszę o sprawozdanie.

Senator Lech Czerwiński:

Proszę mi wybaczyć tę niestosowną uwagę.

W dniu wczorajszym na posiedzeniu połączonych komisji Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisja Praw Człowieka i Praworządności rozpatrywały zgłoszone poprawki do ustaw: o urzędzie ministra spraw wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw. Przedstawię teraz Wysokiemu Senatowi uzgodnione stanowisko, jest ono zawarte w druku nr 249Z.

Pozwalam sobie zaproponować, aby Wysoki Senat przyjął poprawki zawarte w tymże druku, uznając je za własne. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo senatorowi Czerwińskiemu.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, senatora Zbigniewa Romaszewskiego. Proszę o przedstawienie wniosków mniejszości połączonych komisji.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Wysoka Izbo! Panie Marszałku!

(*Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:* Proszę o spokój.)

W zasadzie bardzo rozległe uzasadnienie wniosku przedstawiłem wczoraj, teraz może chciałbym dodać tylko jedną rzecz. Mianowicie, w wypadku gdyby Wysoka Izba zaakceptowała nasze stanowisko, jestem skłonny wejść w skład specjalnego zespołu, który do końca października przygotowuje przyzwoite ustawy, zgodne, szanujące prawa człowieka, prawa obywatelskie, a jednocześnie uwzględniające interesy policji i służb specjalnych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję senatorowi Romaszewskiemu.

Panie i Panowie! W debacie wielu spośród senatorów zgłosiło wnioski, między innymi senator Maśior, senator Gawronik, senator Piwoński. Wcześniej sprawozdawcami mniejszości byli senatorowie Jankiewicz, Kozłowski i Woźny. Czy panowie senatorowie chcecie zabrać głos? Senator Maśior jest nieobecny, senator Gawronik... Senator Zbyszko Piwoński?

(*Senator Zbyszko Piwoński:* Podtrzymuję swój wniosek.)

W tej sytuacji przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustaw: o urzędzie ministra spraw wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw.

(wicemarszałek G. Kurczuk)

Chcę państwu przypomnieć – proszę o uwagę – że senator Zbigniew Romaszewski przedstawił wniosek o odrzucenie ustawy, natomiast Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisja Praw Człowieka i Praworządności i mniejszość tej komisji oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili szereg wniosków o wprowadzenie do ustawy poprawek.

Przypominam, że wszystkie poprawki zawarte są w druku nr 249Z, bardzo proszę wziąć go do rąk.

Informuję państwa, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu, w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie ustawy – jest on pierwszy w druku nr 249Z, który państwo macie. Następnie, w przypadku odrzucenia tego wniosku, będziemy głosować nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy, czyli przystąpimy do rozpatrywania punktu oznaczonego rzymską dwójką w druku nr 249Z.

Panie i Panowie, proszę o pobranie kart do głosowania.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania.

Stwierdzam, iż w obecności 68 senatorów za wnioskiem o odrzucenie ustawy wypowiedziało się 14, przeciw było 45 senatorów, 9 osób wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 3**).

Wobec niezaakceptowania przez Wysoką Izbę wniosku o odrzucenie ustawy przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Jeszcze raz proszę, żeby państwo wzięli do rąk druk nr 249Z, ten sam, który mam i ja, byśmy razem mogli pracować. Zawiera on, przypomnę, zestawienie poprawek do głosowania.

Poprawka pierwsza proponuje, by w art. 1 w pktcie 4, w art. 7 ust. 2 po wyrazach: „z 1995 r.” dodać wyrazy: „Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i”. Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje. Uzupełnia ona pominięte w przepisie adresy publikacyjne ustawy o urzędzie ministra spraw wewnętrznych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za tą poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik głosowania.

Stwierdzam, iż w obecności 71 senatorów za poprawką wypowiedziało się 67, wstrzymało się od głosu 4 senatorów. (**Głosowanie nr 4**).

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do rozpatrywania drugiej poprawki. – „w art. 1 w pktcie 5, w art. 7 oznaczonym literą „a” użyte w różnych przypadkach wyrazy: «pierwszy prezes Sądu Najwyższego» zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami: «prokurator generalny». Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych i Komisji Praw Człowieka i Praworządności poparta przez połączone komisje. Zmierza ona do przeniesienia uprawnień w sprawie zobowiązania ministra do zwolnienia z tajemnicy państwowej z pierwszego prezesa Sądu Najwyższego na prokuratora generalnego.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik głosowania.

Głosowało 72 senatorów, 50 osób wypowiedziało się za poprawką, przeciw było 19 osób, wstrzymało się od głosu 2 senatorów, nie głosował 1. (**Głosowanie nr 5**).

Stwierdzam, iż poprawka została przyjęta.

Poprawka trzecia – „w art. 1 pktcie 6 po wyrazach: «w art. 8 w ust. 3» dodaje się wyrazy: «w różnych przypadkach», a po wyrazach: «zastępuje się» dodaje się wyrazy: « użytymi w odpowiednich przypadkach». Poprawka eliminuje nieprawidłową redakcję przepisu, pochodzi od Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, została poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 71 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 66, nikt nie głosował przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. (**Głosowanie nr 6**).

Stwierdzam, iż poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką czwartą – „w art. 2 w zdaniu wstępnym wyrazy: «Nr 14 poz. 67» skreśla się”. Poprawka usuwa

(wicemarszałek G. Kurczuk)

zbędnie przywołane oznaczenie „Dziennika Ustaw”. Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Praw Ustawodawczych poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 73 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 70, 1 osoba była przeciw, 1 wstrzymała się od głosu i 1 nie głosowała. **(Głosowanie nr 7).**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką piątą, zgłoszoną przez Komisję Praw Człowieka i Praworządności, popartą przez połączone komisje. Komisja proponuje, by art. 2 pktowi 1 w literze „c” tiret pierwszy nadać brzmienie następujące: „pkt 1 otrzymuje brzmienie: «ochrona życia i zdrowia ludzi, a także ich mienia oraz konstytucyjnie zagwarantowanych im praw przed bezprawnymi zamachami godzącymi w te dobra»”. Poprawka ma na celu uzupełnienie zadań Policji o ochronę konstytucyjnie zagwarantowanych praw obywateli, a nie tylko ich życia, zdrowia i mienia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 73 senatorów 71 opowiedziało się za przyjęciem poprawki, 2 osoby głosowały przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 8).**

Stwierdzam, iż poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad dwiema kolejnymi poprawkami. W druku jest zamieszczona uwaga, iż poprawkę szóstą należy głosować łącznie z trzydziestą piątą, proszę więc spojrzeć na obie.

Poprawka szósta brzmi następująco: „w art. 2 w pktcie 3, w art. 4 ust. 2 skreśla się”. Jest to poprawka Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

W poprawce trzydziestej piątej proponuje się natomiast skreślenie art. 9. Jest to również poprawka Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Obie zmierzają do zwolnienia ministra spraw wewnętrznych z obowiązku tworzenia we własnym resorcie policji sądowej.

Przypominam, że głosujemy łącznie nad poprawką szóstą i trzydziestą piątą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 73 senatorów za przyjęciem poprawek głosowało 18, 41 głosowało przeciw, 14 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 9).**

Stwierdzam, iż poprawki nie zostały przyjęte.

Przechodzimy do głosowania łącznie nad poprawkami: siódmą, ósmą i dwunastą*. Nie będę ich odczytywał, są bardzo podobne do siebie. Wszystkie trzy zostały zgłoszone przez pana senatora Zbyszko Piwońskiego. Mają one na celu umożliwienie powoływania na stanowiska komendantów wszystkich szczebli Policji osób spoza grona oficerów bądź funkcjonariuszy Policji, jak w przypadku komendanta posterunku.

(Senator Krzysztof Kozłowski: Odwrotnie, dokładnie odwrotnie – spośród oficerów.)

A więc tutaj mam źle napisane, machinalnie to odczytałem. Dobrze, proszę wziąć pod uwagę wypowiedź pana senatora Kozłowskiego, to wytłumaczenie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek senatora Piwońskiego, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 73 senatorów za poprawką głosowało 25, przeciw było 33 senatorów, wstrzymało się od głosu 14 senatorów, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 10).**

Stwierdzam, że Senat nie przyjął tych poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dziewiątą. Proszę zauważyć, iż jej przyjęcie wyklucza głosowanie nad poprawką dziesiątą i jedenastą.

W dziewiątej poprawce proponuje się skreślenie w art. 2 w pktcie 5, w art. 6 ust. 2 i 5 wyrazów: „oraz sejmiku samorządowego właściwego dla danego województwa”. Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje. Zwalnia ona osoby uprawnione do powoływania komendantów wojewódzkich i komendantów rejonowych z obowiązku konsultowania swojej decyzji z odpowiednim sejmikiem samorządowym. Sprzeciwu wobec tego uzasadnienia nie ma? Nie ma.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki dziewiątej, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 73 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 40, 28 osób głosowało przeciw,

* dotyczy art. 2 w pktcie 5; art. 5 ust. 3 i ust 4, art. 6 ust. 2

(wicemarszałek G. Kurczuk)

3 senatorów wstrzymało się od głosu, 2 senatorów nie głosowało. (**Głosowanie nr 11**).

Stwierdzam, iż Senat przyjął poprawkę dziewiątą, proszę więc wykreślić dziesiątą i jedenastą, bowiem przyjęcie dziewiątej wyklucza głosowanie dwóch kolejnych.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzynastą, którą należy głosować łącznie z dwudziestą szóstą i trzydziestą. Proszę, aby państwo senatorowie rzucili na nie okiem i przypomnieli sobie ich treść. Są to poprawki Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparte przez połączone komisje.* Mają na celu doprecyzowanie zapisu poprzez wyeliminowanie alternatywy rozłącznej „albo”, co daje możliwość użycia broni w obronie przed każdym atakiem na życie, zdrowie lub wolność człowieka.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności. Bardzo proszę o ciszę.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 73 senatorów za przyjęciem poprawek głosowało 58, 1 osoba była przeciw, 14 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 12**).

Stwierdzam, że poprawki: trzynasta, dwudziesta szоста i trzydziesta zostały przyjęte.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką czternastą. Proszę również zwrócić uwagę, iż należy głosować ją łącznie z dwudziestą siódmą. Obie zostały zgłoszone przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.** Zmierzają do usunięcia niejednoznacznego sformułowania dotyczącego czynności podejmowanych w działaniach operacyjno-rozpoznawczych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki czternastej i dwudziestej siódmej, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto wstrzymał się od głosu?

Dziękuję. Bardzo proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 74 senatorów za przyjęciem poprawek głosowało 7, przeciw było 55 senatorów, 11 osób wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 13**).

* dotyczy: art. 2 w pkcie 15, art. 17 ust. 1 pkt. 1; art. 3 w pkcie 9, art. 9 ust. 1 pkt. 1; art. 4 w pkcie 13, art. 23 ust. 1 pkt. 1

** dotyczy: art. 2 w pkcie 17, art. 19 ust. 1; art. 3 w pkcie 10, art. 10 ust. 1

Stwierdzam, iż poprawka czternasta i dwudziesta siódma nie uzyskały wymaganej większości głosów.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką piętnastą, w której proponuje się skreślenie w art. 2 w pkcie 24, w art. 23 ust. 3 wyrazu „tylko”. Jest to poprawka mniejszości Komisji Praw Człowieka i Praworządności poparta przez połączone komisje.

Bardzo proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Panowie Senatorowie, proszę się zdecydować nieco wcześniej na oddanie głosu, teraz jest już za późno.

W obecności 74 senatorów za poprawką głosowało 25, przeciw było 41 senatorów, wstrzymało się od głosu 7 senatorów, nie głosowała 1 osoba. (**Głosowanie nr 14**).

Stwierdzam, iż poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szesnastą.*** Jest to poprawka Komisji Praw Człowieka i Praworządności poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik.

W obecności 74 senatorów, za poprawką wypowiedziało się 69, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 15**).

Stwierdzam, że poprawkę szesnastą przyjęliśmy.

Przechodzimy do poprawki siedemnastej. Jest to propozycja pana senatora Bogusława Małosa mająca na celu przywrócenie obecnie obowiązującego zapisu w ustawie o Policji, który pozwala na zawieszenie funkcjonariusza w czynnościach na okres maksymalnie 12 miesięcy. Proponuje się więc skreślić pkt 29 w art. 2.

Proszę o potwierdzenie obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

*** dotyczy art. 2 w pkcie 24, art. 24 ust. 1

(wicemarszałek G. Kurczuk)

Proszę o wyniki.

W obecności 74 senatorów za poprawką było 5, przeciw było 56 senatorów, wstrzymało się od głosu 12 senatorów, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 16).**

Stwierdzam, iż poprawka siedemnasta nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do poprawki osiemnastej, również zgłoszonej przez pana senatora Małgorzata.* Zmierza ona do nałożenia obowiązku konsultacji z policyjnym związkiem zawodowym zwolnienia policjanta z powodu likwidacji jednostki organizacyjnej.

Bardzo proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 74 senatorów za poprawką było 17, przeciw było 50 senatorów, 6 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 z senatorów nie głosował. **(Głosowanie nr 17).**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do poprawki dziewiętnastej. Bardzo proszę zwrócić uwagę na to, iż musimy głosować ją łącznie z poprawkami: dwudziestą, dwudziestą pierwszą i dwudziestą drugą. Proszę mi wybaczyć, że nie będę ich odczytywał, ale są bardzo długie**. Zresztą mam te same materiały, które państwo macie przed sobą.

Przypominam, że poprawki od dziewiętnastej do dwudziestej drugiej zostały zgłoszone przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych i mniejszość Komisji Praw Człowieka i Praworządności, są zaś poparte przez połączone komisje.

Powtarzam, głosujemy łącznie nad poprawkami od dziewiętnastej do dwudziestej drugiej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Proszę o ciszę.

W obecności 74 senatorów za przedstawionymi czterema poprawkami opowiedziało się 44,

przeciw było 24 senatorów, 5 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 z senatorów nie głosował. **(Głosowanie nr 18).**

Stwierdzam, iż poprawki zostały przyjęte.

Przechodzimy do poprawki trzydziestej szóstej, albowiem, proszę zwrócić uwagę na zapis w adnotacji, w przypadku przyjęcia poprawek od dziewiętnastej do dwudziestej drugiej, co uczyniliśmy przed chwilą, należy przegłosować poprawkę trzydziestą szóstą***. Zgłosiła ją mniejszość Komisji Praw Człowieka i Praworządności, jest poparta przez połączone komisje. Poprawka ma na celu wprowadzenie nowego nazewnictwa stopeni policyjnych z dniem 1 stycznia 1996 r.

Bardzo proszę o potwierdzenie obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki trzydziestej szóstej, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

W obecności 74 senatorów za poprawką wypowiedziało się 46, przeciw było 23 senatorów, wstrzymało się 4 senatorów, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 19).**

Stwierdzam, iż poprawka trzydziesta szósta uzyskała wymaganą większość głosów.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej trzeciej, która ma na celu usunięcie błędnej redakcji zapisu****. Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik.

W obecności 71 senatorów, za poprawką wypowiedziało się 65, wstrzymało się od głosu 6 senatorów. **(Głosowanie nr 20).**

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej czwartej zgłoszonej przez senatora Gawronika, popartej przez mniejszość połączonych komisji. Poprawka pozbawia Urząd Ochrony Państwa uprawnienia do ścigania przestępstw o charakterze ekonomicznym, a także przestępstw o zasięgu międzynarodowym związanych z obrotem bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi,

* dotyczy art. 2 w pkcie 32

** dotyczy art. 2 w pktach 35, 36, 39, 39a

*** dotyczy art. 12

**** dotyczy art. 2 w pkcie 46

(wicemarszałek G. Kurczuk)

środkami odurzającymi oraz materiałami promieniotwórczymi.

Proszę o potwierdzenie obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyniku głosowania.

Głosowało 74 senatorów, za poprawką było 10 senatorów, przeciw 56 senatorów, 8 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 21**).

Stwierdzam, iż poprawka dwudziesta czwarta nie uzyskała wymaganej większości głosów.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej piątej. Jest to również poprawka pana senatora Gawronika. Uniemożliwia ona powoływanie na kierownicze stanowiska w Urzędzie Ochrony Państwa osób spoza oficerów tej służby.

Proszę o potwierdzenie obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Głosowało 74 senatorów, za poprawką było 7 senatorów, przeciw było 63 senatorów, wstrzymało się od głosu 2 senatorów, 2 senatorów nie wzięło udziału w głosowaniu. (**Głosowanie nr 22**).

Stwierdzam, iż poprawka dwudziesta piąta nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej ósmej. Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje. Akceptuje ona sejmowy zapis jedynie co do nowelizacji pktu 5 w art. 1 ustawy o Straży Granicznej, określającego jej zadania, zaś odrzuca nowelizację pktu 4 uznając, iż nie wnosi ona żadnych zmian merytorycznych, natomiast jest sformułowana wadliwie pod względem redakcyjnym.

Przypominam, że jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik głosowania. Dziękuję bardzo.

Głosowało 72 senatorów, za poprawką wypowiedziało się 70 senatorów, 2 osoby wstrzymały się od głosu. (**Głosowanie nr 23**).

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą dziewiątą.* Jest to poprawka Komisji Praw Człowieka i Praworządności poparta przez połączone komisje, ma ona na celu stosowanie w ustawie o Straży Granicznej jednolitego nazewnictwa.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki?

Dziękuję. Proszę o wyniki głosowania.

Obecnych było 74 senatorów, za poprawką opowiedziało się 73, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 24**).

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą pierwszą, którą należy głosować łącznie z poprawką trzydziestą czwartą.** Proszę o przeczytanie tych dwu poprawek, zostały zgłoszone przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, są poparte przez połączone komisje.

Poprawka trzydziesta pierwsza jest związana z nową ustawą o NSA, która przejęła wiele zapisów zawartych dotychczas w kodeksie postępowania administracyjnego, a poprawka trzydziesta czwarta zmierza do zastosowania właściwej kolejności analogicznych przepisów.

Bardzo proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki głosowania.

Obecnych było 74 senatorów, za poprawkami opowiedziało się 70 senatorów, 3 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 z senatorów nie głosował. (**Głosowanie nr 25**).

Stwierdzam, że poprawki trzydziesta pierwsza i trzydziesta czwarta zostały przyjęte.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą drugą, która usuwa błąd w dacie uchwalenia ustawy „Prawo atomowe”. Zgłosiła ją Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, jest poparta przez połączone komisje.

* dotyczy art. 4 w pktcie 4 w literze „b”

* dotyczy art. 6-8

(wicemarszałek G. Kurczuk)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 74 senatorów, za poprawką opowiedziało się 69 senatorów, 4 senatorów wstrzymało się głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 26).**

Stwierdzam, iż poprawka trzydziesta druga została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki trzydziestej trzeciej, usuwającej błąd w redakcji zapisu.* Jest to poprawka Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za tą poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik.

Obecnych było 74 senatorów, 73 senatorów opowiedziało się za poprawką, 1 z senatorów wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 27).**

Stwierdzam, iż poprawka trzydziesta trzecia została przyjęta.

Przeprowadziliśmy już głosowanie nad wszystkimi poprawkami.

Zarządzam więc głosowanie nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustaw o urzędzie ministra spraw wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w całości, wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki?

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników głosowania.

Obecnych było 73 senatorów, za przyjęciem uchwały głosowało 51, przeciw było 14 senatorów, wstrzymało się od głosu 7 senatorów, 1 z senatorów nie głosował. **(Głosowanie nr 28).**

Stwierdzam, Wysoka Izbo, że została podjęta uchwała w sprawie ustawy o zmianie ustaw: o urzędzie ministra spraw wewnętrznych, o Policji, o Urzędzie Ochrony Państwa, o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw.

Dziękuję bardzo. Dziękuję również zaproszonym gościom.

Przystępujemy do punktu czwartego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz zmianie niektórych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyły się posiedzenia komisji senackich, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam z obowiązku, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie – zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu – głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Gospodarki Narodowej, pana senatora Tadeusza Rzymekowskiego, i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu komisji wniosków.

Senator Tadeusz Rzymekowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Krótkie sprawozdanie połączonych Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych jest zawarte w druku nr 261Z.

Komisje wnoszą o przyjęcie ustawy z dnia 9 lipca 1995 r. bez poprawek.

Informuję, że podczas posiedzenia odbyło się tylko głosowanie. Poprawka złożona przez senatora Piotra Andrzejewskiego nie uzyskała poparcia i będzie prezentowana jako wniosek mniejszości połączonych komisji. Przedstawię teraz kilka zdań uzasadnienia.

Panie i Panowie Senatorowie! Niewątpliwy jest fakt, że ustawa budżetowa na rok 1993 przyniosła emerytom i rencistom wyraźny ubytek ich dochodów. Wszyscy w tej izbie chcemy tę decyzję naprawić. Jest tylko pytanie, w jakim tempie to zrobić? Pan senator Andrzejewski zaproponował wczoraj, żeby się to odbyło z dniem 1 stycznia 1996 r. Analizy rządowe przedstawione podczas posiedzenia trzech komisji potwierdzają, że polskich finansów, polskiej gospodarki nie stać na zrealizowanie tej decyzji jednorazowo w najbliższym czasie.

Przyjęliśmy rozwiązanie ustawowe, że będzie się to odbywało sukcesywnie, po 1% przy każdej rewaloryzacji, a więc w siedmiu ratach. Tylko od stanu polskiej gospodarki, od stanu finansów państwa zależy, w jakim tempie będziemy to

* dotyczy art. 7 w pktcie 3, art. 62 ust. 1

(senator T. Rzemyskowski)

realizować. Dzisiaj ocenia się, że się to odbędzie w okresie 3–4 lat. Jest to długi czas i rzeczywiście emeryci i renciści będą się niecierpliwić. Jako koalicja PSL-SLD będziemy się starali, żeby ten okres skrócić, ale nie może się to odbyć kosztem nakładania dodatkowych podatków na społeczeństwo, na jednostki gospodarcze, a także przez obniżanie wydatków na inne cele ogólnospołeczne. Chcemy podjąć decyzję realną, zgodną z możliwościami, a jednocześnie gwarantującą emerytom i rencistom uzyskanie należnych im pełnych świadczeń emerytalnych i rentowych. Chcę powiedzieć także, że jest to zgodne z programem wyborczym PSL i SLD, z październikową umową koalicyjną z roku 1993.

Pierwszy krok w tym kierunku wykonaliśmy w roku 1994, wprowadzając rewaloryzację z 91% na 93%. Teraz zmierzamy do tego, żeby tę rewaloryzację uzupełnić do 100%. Jeszcze raz podkreślam, że wszystko zależy od możliwości wykupienia tego zobowiązania wobec emerytów i rencistów, bo nikt nie jest za tym, żeby tej grupy społeczeństwa nadal w jakiś sposób nie doceniać. Ich świadczenia muszą być zabezpieczone, muszą być zgodne z przepisami, szkopił tylko w tym, że dziś nie stać naszego państwa, jeszcze biednego, jeszcze znajdującego się w okresie przekształceń, żeby to zrobić jak najszybciej.

Mam nadzieję, że uda się nam powrócić do tej ustawy może w 1996 r. lub w 1997 r. i ten okres skrócić. Ale dzisiaj byłoby to bardzo kłopotliwe i nie da się przyjąć, że to jest możliwe jednorazowo i to w jak najbliższym czasie. Natomiast zgodni jesteśmy z tym, że nie można przeciągać w nieskończoność oczekiwania na uregulowanie tej sprawy. Emeryci i renciści muszą mieć prawo zagwarantowane, w jakim trybie się to będzie odbywać. Ustawa to gwarantuje. W siedmiu kolejnych latach powrócimy do 100% rewaloryzacji emerytur i rent. Sądzę, że to dzisiaj realistyczne podejście, zgodne ze stanem polskiej gospodarki i oczekiwane przez emerytów i rencistów. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Piotra Andrzejewskiego, który przedstawi wnioski mniejszości.

Senator Piotr Andrzejewski:

W imieniu mniejszości połączonych komisji popieram wniosek o nadanie ust. 3 takiej treści, iż podstawą do ustalenia wysokości zwaloryzo-

wanej emerytury i renty będzie kwota wynosząca od dnia 1 stycznia 1996 r. 100% przeciętnego wynagrodzenia.

Jak wyjaśnił przedstawiciel rządu, aby dojść do stanu zgodnego z prawem, potrzeba co najmniej siedmiu waloryzacji, zajmie to od 3 do 4 lat. Oczywiście, jeżeli będzie się pogarszał stan gospodarki, bo jeżeli się polepszy, to być może nie dojdzie do tego nigdy. Przypomnę, że warunkiem rewaloryzacji jest to, aby przeciętne wynagrodzenie w stosunku do wynagrodzenia w kwartale, w którym ostatnio była przeprowadzona waloryzacja, wynosiło co najmniej 110%, czyli jeżeli przeciętna nie wzrośnie o 10%, to rewaloryzacji nie będzie w ogóle. Czyli gdyby stanęła inflacja i gdyby doszło do pełnej stabilizacji przeciętnego wynagrodzenia, to emeryci nigdy by się nie doczekali powrotu do stanu zgodnego z prawem.

Chciałbym jednak polemizować z poglądem większości połączonych komisji, że nas dzisiaj na to nie stać. Jeżeli nas stać na to, żeby umorzyć należności budżetu skarbu państwa, które byłyby przeznaczone właśnie na cel waloryzowanych emerytur i rent, w 70% – dochody niebagatelne, od największych zakładów pracy – zamiast, jak to mówiła ustawa o prywatyzacji, przyjąć je w poczet długów i zobowiązań skarbu państwa, to nie wiem, czy możemy tutaj mówić, że nas na to nie stać. Muszę jeszcze raz to podkreślić, to było na poprzednim posiedzeniu Sejmu. Nie stać nas wtedy, kiedy te dwa elementy traktujemy osobno, natomiast jeżeli zobaczymy, ile dotujemy przez tak zwane oddłużenia, brak zasilania funduszu ZUS, to wtedy się zorientujemy, że to tylko pewna określona gra kosztem emerytów i rencistów. A przypomnę, że nie jest to wyłącznie problem przywrócenia sprawiedliwości społecznej, ale – w czym nas utwierdza wyrażane parokrotnie stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, i rzecznika praw obywatelskich – przywrócenie stanu praworządności, który został naruszony w roku 1993, a pod koniec tego roku mocą już tego parlamentu przyjęty właśnie jako reguła. To zawieszenie miało obowiązywać tylko do końca 1993 r., tymczasem ustawą o budżecie już w tym parlamencie, w tym Sejmie i Senacie, zrobiliśmy z tego regułę. To znaczy nie wszyscy zrobiliśmy, ja byłem przeciwno.

Wydaje mi się, że należy przywrócić stan zgodny z prawem, zgodny z cytowanymi wczoraj przeze mnie postanowieniami międzynarodowych paktów praw obywatelskich oraz praw społecznych i kulturalnych, zgodny z art. 70 ust. 2 pkt 1 obowiązujących przepisów konstytucji. Dlatego wzywam państwa do głosowania zgodnie z wnioskiem mniejszości połączonych komisji. Dziękuję.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Dziękuję bardzo panu senatorowi Andrzejewskiemu.

Panie i Panowie Senatorowie, przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw.

Przypominam państwu, że komisje wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek, natomiast pan senator Piotr Andrzejewski przedstawił wniosek mniejszości o wprowadzenie poprawki do ustawy. Przypominam, że wszystkie przedstawione poprawki zawarte są w druku nr 261Z. Państwo je macie.

Informuję państwa, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek, zgodnie z punktem oznaczonym rzymską jedyneką w druku nr 261Z, a następnie, w przypadku odrzucenia tego wniosku, będziemy głosować nad wnioskiem o wprowadzenie poprawki do ustawy oznaczonym rzymską dwójką w tym samym druku.

Panie i Panowie, przystępujemy do głosowania. Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 67 senatorów, za przyjęciem propozycji komisji było 46 osób, przeciw było 16 osób, wstrzymało się od głosu 5 senatorów. **(Głosowanie nr 29).**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw.

Dziękuję naszym gościom, którzy zechcieli uczestniczyć w naszych obradach nad tym punktem porządku dziennego.

Panie i Panowie, nie możemy przystąpić do głosowania nad punktem drugim porządku dziennego, mianowicie nad stanowiskiem Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, bowiem druki są dopiero w przygotowaniu. Komisja zakończyła swoje prace dość późno.

Przystępujemy do punktu szóstego porządku dziennego: uchwała Senatu w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Chcę przypomnieć państwu, że na czterdziestym dziewiątym posiedzeniu, w dniu 22 czerwca bieżącego roku, oraz na obecnym posiedzeniu Senat przyjął uchwały w sprawie wygaśnięcia man-

datu senatorów. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy „Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej” w wypadku wygaśnięcia mandatu senatora Senat najpóźniej w ciągu 6 miesięcy podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających. Prezydium Senatu przedstawiło projekt uchwały w tej sprawie. Macie go państwo w druku nr 258A.

Czy ktoś z państwa chce zabrać głos w tej sprawie? Nikt? Nie ma nikogo chętnego, tak?

Przystępujemy zatem do głosowania nad przedstawionym przez Prezydium Senatu projektem uchwały w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

Bardzo proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa jest za przyjęciem przedstawionego przez Prezydium Senatu projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wynik głosowania. Dziękuję.

Głosowało 65 senatorów, wszyscy wypowiedzieli się za przyjęciem propozycji Prezydium Senatu. **(Głosowanie nr 30).**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

Przystępujemy do punktu siódmego porządku dziennego: zmiany w składzie komisji senackich. Przypominam, że wniosek Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich w tej sprawie zawarty jest w druku nr 263.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, pana senatora Leszka Lackorzyńskiego.

Senator Leszek Lackorzyński:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W imieniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich mam zaszczyt i obowiązek przedstawić projekt uchwały Senatu w sprawie zmian w składzie komisji senackich.

Komisja jednogłośnie proponuje przyjąć uchwałę o odwołaniu pana senatora Wojciecha Mateckiego ze składu Komisji Gospodarki Narodowej i pana senatora Stefana Józefa Pastuszki ze składu Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Ponadto proponujemy, aby Senat powołał senatora Stanisława Kochanowskiego do składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, senatora Wojciecha Mateckiego zaś do składu Komisji Rolnictwa.

Wicemarszałek Grzegorz Kurczuk:

Tam chyba jest przejęzyczenie, Panie Senatorze. Może źle dosłyszałem. Senatora Kochanowskiego do Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, tak?

(wicemarszałek G. Kurczuk)

(Senator Leszek Lackorzyński: Senatora Kochanowskiego.)

Dobrze, dziękuję.

(Senator Leszek Lackorzyński: Dziękuję.)

Dziękuję panu senatorowi Lackorzyńskiemu. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Jeśli nie, to przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich projektem uchwały w sprawie zmian w składzie komisji senackich.

Przypominam państwu, że zgodnie z art. 46 ust. 7 Regulaminu Senatu uchwały w sprawie składu komisji senackich podejmowane są w głosowaniu jawnym. Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem przedstawionego przez Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik głosowania.

Głosowało 60 senatorów, za przyjęciem uchwały było 59 osób, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 31**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie zmian w składzie komisji senackich.

Panie i Panowie! Druków do głosowania drugiego punktu porządku obrad jeszcze nie mamy. Proponuję w tej sytuacji, jeśli państwo się zgodzicie, przystąpić do oświadczeń senatorskich.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Zbigniewa Kulaka.

Senator Zbigniew Kulak:

Panie Marszałku! Ze względu na aktualność tematyki, chciałbym wygłosić dwa oświadczenia, postaram się jednak zmieścić w przewidzianym w regulaminie czasie.

Wysoka Izbo!

Rozpoczął się sezon wakacyjno-turystyczny. Tysiące naszych obywateli dzięki ułatwieniom ostatnich lat podróżuje za granicę. Wielu z nich korzysta z przejazdów autobusowych. W związku z tym moje oświadczenie kieruję do ministra transportu i gospodarki morskiej, chcąc zasygnalizować ciągle istniejący zły obyczaj nierespektowania podstawowych zasad w komunikacji tego typu przez licznych przewoźników.

Bałagan panujący przy sprzedaży biletów jest już chyba wręcz naszą narodową specyfiką. Zdarza się, że do autobusu wsiada wraz z bagażami kilka lub kilkanaście osób więcej, niż jest

w pojeździe miejsc. Ludzie podróżują na stojąco, śpią na podłodze itd. Punktualność czy wręcz poczucie upływającego czasu dla obsługujących te linie bywają pojęciami nieznanymi. Zdarzają się zarówno odjazdy zarówno przed oznaczonym czasem, jak i z wielogodzinnym opóźnieniem.

Za największy skandal uważam jednak niepodjeżdżanie na uzgodnione w kontrakcie, czyli bilecie, miejsce – zwykle dworzec autobusowy – w miastach państw zachodnich. Pasażerowie wysadzani są po drodze, na ulicy, nawet na autostradzie z zaleceniem podejscia kilkuset metrów z bagażami do właściwego celu podróży. Odbywa się to, jak wspomniałem, gdy mają oni komplet bagażu, także w stosunku do podróżujących bez opieki dorosłych dzieci, nad którymi pieczę rodzice powierzyli obsłudze autokaru. Znam przypadek wysadzenia obywatela polskiego w Szwajcarii na autostradzie, skąd musiał iść wzdłuż ściany tunelu do stacji benzynowej około 2 kilometrów. Domyślam się, że wynika to z oszczędności przewoźników, którzy nie wykupują licencji czy pozwoleń na korzystanie z dworców autobusowych. Sygnalizuję ten problem na początku sezonu turystycznego z nadzieją, że resort zdoła w trybie pilnym jeszcze tego lata go rozwiązać.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Z głębokim niesmakiem i zarazem lękiem wysłuchałem żenujących przemyśleń księdza Tadeusza Rydzyka, którymi był, niestety, łaskaw podzielić się z wielomilionową widownią w czasie programu „Puls dnia” 10 lipca o godzinie 21.30. Przyznaję, że niesmak po pierwszych kilku minutach tych wynurzeń – wygłaszanych z obłudnym uśmiechem – został zdominowany przez uczucie lęku wśród moich bliskich, znajomych i środowiska, z którym mam codzienny kontakt. Uważam, że jeśli ktokolwiek czuje się odpowiedzialny za swoje słowa, zasiadając przed telewizyjną kamerą, nie może bezkarnie kłamać, obrażać i poniżać swoich słuchaczy. A tak stało się w poniedziałkowy wieczór. Dowiedzieliśmy się, że wszechobecny szatan ma wpływ na wyniki badań opinii publicznej, że oczywiste jest żądanie uzyskania 95% czasu antenowego we wszystkich środkach masowego przekazu – aby mówić w nich zapewne równie słodkim językiem pełnym nienawiści, jak to prezentował gość programu.

Kwestionował on, nie dopuszczając do głosu dziennikarza, wynik demokratycznych wyborów, w konsekwencji których wszyscy zasiadamy w tej izbie, kwestionował cały powszechnie znany życiorys kandydata na prezydenta państwa, który być może nie będzie moim faworytem, ale oświadczenie nie życzę sobie takiego publicznego traktowania dowolnego kandydata do tego urzędu. Obarczanie poprzez niedopowiedzenia i insynuacje pana posła Jacka Kuronia odpowiedzialnością za Sybir i Katyń zakrawa na nedorzecznosc.

(senator Z. Kulak)

Budzi to odrazę i niechęć do człowieka, który z urzędu – jako osoba duchowna – winien głosić miłość bliźniego.

Autentyczny mój strach wynika z obawy o losy inaczej myślących i inaczej wierzących niż ksiądz Rydzyk. Nie dostrzegam naprawdę w naszym kraju dyskryminacji osób wierzących, widzę natomiast rosnącą dyskryminację osób myślących inaczej niż ksiądz Rydzyk. Jego wystąpienie odbieram jako wstęp, wezwanie do wojny religijnej. Z pewnością takie myślenie – jeśli można to nazwać myśleniem – popchnie nasz kraj nie do normalnej cywilizacji, o czym marzą miliony Polaków, a w kierunku Iranu, Jugosławii czy wręcz walk, jakie prowadzą Tutsi i Hutu. Jedyne „chlapięcie” – by użyć właściwego określenia – z którym można by się zgodzić, to zdanie, że „w Polsce księża umrą z głodu ostatni”.

Nie życzę sobie, jako wolny obywatel w wolnym kraju, wysłuchiwanie za moje pieniądze poglądów, których niestety wysłuchaliśmy w miniony poniedziałek. Prawo do wolności i godności każdego człowieka – takie było moje hasło wyborcze w demokratycznych wyborach 1993 r., któremu staram się być wierny, wykonując swój mandat – jest zagrożone. Stąd tekst mojego oświadczenia. Dziękuję. (Oklaski).

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Zofia Kuratowska).

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję.

Obecnie proszę o wygłoszenie oświadczenia pana senatora Zbyszko Piwońskiego, następnym będzie pan senator Jerzy Adamski.

Senator Zbyszko Piwoński:

Pani Marszałek! Panie i Panowie!

Dnia 16 czerwca odbywaliśmy tutaj w Senacie długą debatę na temat stanu finansowego oświaty i założeń budżetu w tej dziedzinie na rok przyszły. Nie została ona jednak zakończona żadnymi wnioskami, ponieważ do wątków tej debaty będziemy powracali w okresie, kiedy przypadnie nam kreować budżet na rok przyszły. Jednak jeden z wniosków tej debaty wymaga podjęcia decyzji już dziś, ponieważ już teraz opracowuje się założenia budżetu na rok przyszły. Mam tu na myśli wydatki przewidywane na tak zwane rodziny zastępcze, które w znaczący sposób obciążają dział oświaty, a są świadczeniem typowo socjalnym.

Wówczas wnosilem, ażeby cały ten dział – „Rodziny zastępcze” – oddać ministrowi opieki społecznej. Doszedłem jednak w rezultacie do wniosku, że może nieco inaczej sformułuję ten wniosek dzisiaj i w tej postaci go przedstawiam,

ażeby wicepremier i minister finansów – kierując to do ministra Kołodki – dokonał zmiany klasyfikacji budżetowej tych wydatków i przesunął je z działu siedemdziesiątego dziewiątego „Oświata i wychowanie” do działu osiemdziesiątego szóstego „Opieka społeczna”.

Jest to w pełni zasadne zarówno z punktu widzenia charakteru tych wydatków, jak i sposobu ich okresowej waloryzacji i samego ponoszenia. Wydatki te bowiem podlegają waloryzacji łącznie wtedy, kiedy waloryzuje się również wszystkie świadczenia opieki społecznej. Ich realizacją może więc nadal zajmować się oświata i jej wyspecjalizowane terenowe ogniwa, jako że są one ściśle związane z nadzorem i opieką wychowawczą, którą nad owymi rodzinami tenże właśnie resort powinien sprawować. Niemniej jednak ich podział i zapisanie w dziale dotyczącym opieki społecznej uczyniłoby klarowną kwestię, ile wydatków przeznaczamy na oświatę, a ile oświata pochłania pieniędzy ze środków przeznaczonych na opiekę społeczną.

Wnoszę do ministra finansów o taką zmianę klasyfikacji budżetowej.

Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Jerzego Adamskiego. Następnym mówcą będzie pan senator Józef Kuczyński.

Senator Jerzy Adamski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Moje oświadczenie kieruję do ministra spraw zagranicznych, pana Bartoszewskiego. W ubiegłym roku powstało Stowarzyszenie Kierowników Urzędu Stanu Cywilnego. Jestem jedynym kierownikiem urzędu stanu cywilnego, który jest jednocześnie parlamentarzystą, zatem do moich rąk wpłynął list będący wyrazem zaniepokojenia, napisany przez kierowników tych urzędów z terenu Śląska.

Od dłuższego czasu w dokumentach wypełnianych przez niektórych szefów landów niemieckich polskie miejscowości figurują pod niemieckimi nazwami. Jest to sprzeczne z obowiązującymi w tej sprawie umowami międzynarodowymi ratyfikowanymi przez Niemcy i Polskę. W aktach małżeństw na przykład w odniesieniu do osób urodzonych po 1945 r. w rubryce „miejsce urodzenia” wpisywane są niemieckie nazwy miejscowości: zamiast Wodzisławia jest Loslau, zamiast Chorzowa – Königshütte, zamiast Raciborza – Ratibor, zamiast Wrocławia – Breslau. Nie mówię już o tym, że jest to dzielnica Górny Śląsk.

Dziś nie powinno się używać dawnych nazw. Wiem, że do 1945 r. śląskie miejscowości nosiły

niemieckie nazwy, a więc ludzie przychodzili na świat na przykład w mieście Ratibor. Ale dzisiaj, gdy ziemie wróciły do macierzy, mieszkają w Raciborzu! Na dowód tego, że takie praktyki są czynione, mogę przedstawić panu ministrowi dokument.

Szefowie landów niemieckich celowo zniemczają nazwy polskich miejscowości. Jest to kolejny przykład łamania prawa międzynarodowego przez stronę niemiecką.

Chciałbym zapytać pana ministra, czy kierownicy urzędów stanu cywilnego z rejonów wschodnich mają wpisywać w aktach osób zawierających związek małżeński nazwy Królewiec, Brześć?

Proszę pana ministra o poinformowanie niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych o stosowaniu przez niektórych szefów landów tych niedopuszczalnych praktyk.

Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Proszę o zabranie głosu pana senatora Józefa Kuczyńskiego. Następnie oświadczenie złoży pani senator Dorota Kempka.

Senator Józef Kuczyński:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Do złożenia niniejszego oświadczenia zmusza mnie moja własna wypowiedź wygłoszona w ubiegłym tygodniu na plenarnej sesji. Jak bowiem wynika z zapisu stenograficznego zamieszczonego na stronie 84 diariusza z dnia 6 lipca... Zacytuję fragment wypowiedzi: „A jeżeli papież będzie nieżyczliwy, będzie Niemcem...” itd. Fragment ten jest wyjątkowo nieszczęśliwym i niezgodnym z moimi intencjami negatywnym uogólnieniem. Zostało to spowodowane brakiem precyzji w trakcie szybkiej wypowiedzi. Chodziło mi bowiem, co chciałbym wyraźnie podkreślić, o konkretnego papieża – Piusa XII, który był faktycznie przyjacielem Niemiec, do nas natomiast miał stosunek nieprzyjazny – a nie o każdego papieża Niemca.

Mam nadzieję, że to właśnie ten fragment mojej wypowiedzi senator Alicja Grześkowiak uznała za wysoce niestosowny. W takim przypadku dziękuję za zwrócenie mi uwagi. Jeżeli natomiast intencja tej wypowiedzi była taka sama, jak senatora Frączka, to nic z tego nie rozumiem.

Wszyscy słyszeliśmy, że senator Jerzy Madej będący sprawozdawcą dwóch komisji pracujących nad tą ustawą – a więc referent kompetentny i dobrze znający wszystkie zapisy – na pytanie senatora Ireneusza Michasia, komu podlega Ordynariat Polowy, odpowiedział, że generał biskup Głódź podlega papieżowi. Jeżeli faktycznie by tak było, to czy z takim zapisem parlament niepodległego, niezawisłego państwa mógłby się pogodzić? W jakim miejscu, Panie Senatorze Fra-

czek, pytanie w tej sprawie i uzasadnienie sprzeciwu wobec takich ewentualnych rozwiązań jest atakiem na hierarchię kościelną i wdeptywaniem w błoto takich wartości jak niepodległe państwo polskie?

Na szczęście okazuje się, że senator Madej dał błędną odpowiedź, gdyż art. 4 ustawy wyraźnie mówi, że duszpasterstwa wojskowe podlegają ministrowi. Nie ma więc problemu podległości, ale pozostaje problem rozważliwego i zdrowego rozsądku w naszych dyskusjach i wypowiedziach. I o to apeluję do nas wszystkich. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu panią senator Dorotę Kempkę. Następne oświadczenie złoży pan senator Stanisław Ceberek.

Senator Dorota Kempka:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Od kilku miesięcy w środkach masowego przekazu podaje się błędne informacje dotyczące pracy Parlamentarnej Grupy Kobiet. Podobne treści są zawarte w listach kierowanych do Prezydium Sejmu i do Prezydium Senatu. W tej sytuacji przekazuję na ręce marszałka Senatu oświadczenie z prośbą, aby odpowiadając na listy i protesty przedstawił prawdziwy obraz działań kobiet, które z woli swojego elektoratu uzyskały mandaty parlamentarne.

Parlamentarna Grupa Kobiet, występując z wnioskiem o włączenie swoich przedstawicieli do rządowej delegacji na IV Światową Konferencję Kobiet w Pekinie, kierowała się następującymi przesłankami.

Po pierwsze, skupiamy parlamentarzystki różnych klubów politycznych i w sposób kompleksowy, wszechstronny zajmujemy się sprawami kobiet. Podstawowym celem naszego działania, zarówno w dziesiątej, pierwszej i drugiej kadencji Sejmu, jak i w pierwszej, drugiej i trzeciej kadencji Senatu jest ochrona interesów kobiet w tworzącym się ustawodawstwie polskim oraz umacnianie ich pozycji w życiu politycznym i społecznym kraju.

Po drugie, w swojej działalności Parlamentarna Grupa Kobiet kieruje się polską konstytucją oraz ratyfikowanymi przez Polskę konwencjami ONZ: Konwencją w Sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Kobiet, o prawach politycznych kobiet oraz Konwencją Praw Dziecka. Dla realizacji zawartych w tych dokumentach zaleceń Parlamentarna Grupa Kobiet utrzymuje stałe kontakty ze społecznymi organizacjami i środowiskami kobiecymi w kraju i za granicą. Członkinie naszej grupy należą do najbardziej aktywnych posłanek i pań senatorów. Wiele z nich pełni odpowiedzialne funkcje w parlamencie i rządzie.

(senator D. Kempka)

Po trzecie, w swoich okręgach wyborczych członkinie PGK aktywnie współuczestniczą w różnych pracach na rzecz organizacji społecznych i przy współudziale samorządów podejmują działania służące rodzinie, kobietom i dzieciom.

Po czwarte, Parlamentarna Grupa Kobiet zainicjowała powołanie Polskiego Komitetu Międzynarodowego Roku Rodziny, czego rząd w 1993 r. nie uczynił. To właśnie członkinie PGK, pełniąc organizacyjne funkcje w tym Komitecie, opracowały program obchodów Roku Rodziny w naszym kraju i dokonały oceny jego realizacji. Były także inicjatorkami powołania lokalnych komitetów tych obchodów. Chcemy podkreślić, że do tych działań włączyło się również wielu senatorów i posłów. W tym miejscu pragnę im za to gorąco podziękować.

Wszystkie zatem przedsięwzięcia Parlamentarnej Grupy Kobiet służyły idei będącej przewodnią myślą światowej konferencji kobiet. Najwcześniej, bo już w listopadzie 1993 r., Parlamentarna Grupa Kobiet, organizując spotkania z przedstawicielkami organizacji i środowisk kobiecych, zajęła się przygotowaniem do IV Światowej Konferencji w Pekinie. Zajęła się rzetelnym przeglądem sytuacji kobiet w naszym kraju i sformulowaniem wniosków zmierzających do poprawy warunków życia kobiet i do zapewnienia im pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym.

Również przygotowaliśmy konferencję, której wyniki były przedstawione w dniu 19 i 20 listopada 1994 r. Była to konferencja na temat „Kobieta w rodzinie i w życiu publicznym”. Materiały z tej konferencji, wypracowane raporty oraz wnioski, które zostały przedstawione w sześciu grupach problemowych, zostały przekazane zainteresowanym resortom w rządzie. Przekazałyśmy je również do sejmowych i senackich komisji oraz do organizacji społecznych zajmujących się problemami kobiet. Podczas wspomnianej konferencji została powołana grupa inicjatywna, która stała się podstawą Polskiego Komitetu Przygotowawczego do Światowej Konferencji Kobiet.

Przygotowaniu Polski do Światowej Konferencji Kobiet i upowszechnianiu problemów tej konferencji służyły także spotkania Parlamentarnej Grupy Kobiet z organizacjami społecznymi i środowiskami kobiecymi w roku 1994 i 1995. Konferencja „Kobieta w Konstytucji”, która została zorganizowana 27 czerwca bieżącego roku, i wnioski przekazane parlamentarzystom, są również pewnym wkładem Parlamentarnej Grupy Kobiet w zakres przygotowań do konferencji pekińskiej. Pragnę również podkreślić, że członkinie Parlamentarnej Grupy Kobiet uczestniczyły w różnych spotkaniach europejskich. I prawdą jest, że z naszej woli, za zgodą Senatu, pani

senator Grażyna Ciemniak była uczestniczką konferencji „Ludność i rozwój” w 1994 r. oraz Szczytu Rozwoju Społecznego w Kopenhadze w 1995 r.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie! Nie mogę się zgodzić z tym, że Parlamentarna Grupa Kobiet w swoich działaniach kogokolwiek dyskryminuje, a szczególnie panie, które mają inne spojrzenie na rodzinę polską. To również my uczestniczyłyśmy w konferencji przygotowywanej przez polski komitet i to my również zaprosiłyśmy główne organizatorki na podsumowanie Międzynarodowego Roku Rodziny, które się odbyło 15 maja tutaj, w tej sali.

Myślę, i mam prawo to powiedzieć, że właśnie Parlamentarna Grupa Kobiet...

(Wicemarszałek sygnalizuje, że kończy się czas wypowiedzi).

Już kończę, przepraszam bardzo.

Parlamentarna Grupa Kobiet właśnie podejmuje takie działania, aby wpłynąć na zmianę świadomości kobiet. Bo przecież to w głównej mierze one, przy współudziale swoich mężów, partnerów, decydują o przyszłych losach rodziny.

Dziękuję bardzo za uwagę. Przepraszam, że przekroczyłam czas, ale myślę, że mam obowiązek poinformowania senatorów o działaniach Parlamentarnej Grupy Kobiet. Dziękuję. (Oklaski).

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Stanisława Ceberka, następnym mówcą będzie pan senator Jan Karbowski.

Senator Stanisław Ceberek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Chcę dokończyć moje oświadczenie z ostatniej sesji. Dotyczy to sprawy wykreślenia moich wypowiedzi z tekstu. Chciałem oświadczyć, że takie zdarzenia mają miejsce w chwili, kiedy poruszam kwestię złodziejskiej prywatyzacji lub jeżeli poruszam sprawę afer.

Chciałem oświadczyć, że jako kandydat na senatora przyrzekłem swoim wyborcom, że nie będzie już więcej złodziejskiej prywatyzacji i że będę to realizował. Chcę prosić, żeby mnie przestano pouczać, bo ja mam już prawie 70 lat! W służbie publicznej pracowałem 20 lat, w administracji państwowej 50 lat, przeszedłem wszystkie szczeble samorządów, 8 lat przepracowałem w parlamencie. Chciałbym również zaprotestować przeciwko pouczeniu mnie i moich kolegów przez przybywających na posiedzenie Senatu ministrów. Minister w stosunku do Senatu ma rolę służebną, ma odpowiadać, a nie decydować, co ja mam mówić. Nie chcę dłużej zabierać głosu, żeby mi go nie odebrano.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Natomiast dzisiaj... Mam bardzo brzydkie przykłady z Warszawy dotyczące poruszonych przed chwilą tematów prywatyzacyjnych. Poinformuję o nich pisemnie wszystkich szanownych kolegów i koleżanki senatorów. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Wiem, że państwo chcą głosować. Nie mamy jeszcze wyjaśnienia do poprawek, których jest bardzo dużo i mogą być później pytania, wątpliwości lub błędne głosowania. Dlatego poczekamy jeszcze około 5, 10 minut. Przypominam kolegom senatorom, że posiedzenie Senatu było rozpisane na czwartek i piątek.

Bardzo proszę, pan senator Jan Karbowski, następnym mówcą będzie pani senator Grześkowiak.

Senator Jan Karbowski:

Tak, jak przyrzekłem pani marszałek. Bardzo krótko.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Oświadczenie moje kieruję do prezesa Rady Ministrów, pana Józefa Oleksego. Z trybuny Wysokiego Senatu zwracam się do pana premiera z gorącą prośbą o zainteresowanie się i osobistą pomoc w sprawie górskich przejść turystycznych, o których otwarciu bezskutecznie zabiegają władze samorządowe przygranicznych miast i gmin województwa jeleniogórskiego. Szczególnie pilna jest sprawa uruchomienia przejścia turystycznego na Równi pod Śnieżką w Karpaczu.

Pragnę potwierdzić fakt, że już od kilku lat burmistrz Karpacza prowadzi aktywne starania o uruchomienie wymienionego wyżej przejścia turystycznego, które w sposób naturalny przyczyni się do rozwoju ruchu turystycznego polskiego i czeskiego, nie tylko w rejonie Karpacza, ale także w rejonie całego województwa jeleniogórskiego.

Panie Premierze! Z informacji, jakie uzyskałem w Urzędzie Rady Ministrów, wynika, że – mimo pewnych nieporozumień na etapie uzgodnień oficjalnej umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Czeskiej o przejściach na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową – istnieje aktualnie dobra wola władz czeskich dotycząca uruchomienia kilku turystycznych przejść granicznych, w tym przejścia na Równi pod Śnieżką.

Prawdopodobnie ta sprawa oczekuje już od dłuższego czasu na akceptację w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Wypada w tym miejscu tylko ubolewać, że sezon turystyczny mamy już w pełni, a polskiej stronie rządowej zabrakło

dobrej woli i konsekwencji w podjęciu decyzji o otwarciu między innymi przejścia turystycznego w Karpaczu. Pragnę wyrazić osobisty pogląd, że do czasu zawarcia oficjalnej umowy między rządami Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej istnieją realne możliwości prawne na uruchomienie kilku przejść turystycznych, które usankcjonowane zostaną w oficjalnej umowie międzypaństwowej.

Bardzo proszę pana premiera o udzielenie władzom samorządowym naszego województwa daleko idącej pomocy, za co pragnę w tym miejscu z góry serdecznie podziękować.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu panią senator Alicję Grześkowiak, następną osobą składającą oświadczenie będzie pani senator Zdzisława Janowska.

Senator Alicja Grześkowiak:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Stało się już pewnym zwyczajem Wysokiej Izby, że w wypowiedziach niektórych państwa senatorów przewijają się ataki na Kościół bądź wypowiedzi te obrażają wartości święte dla wierzących katolików. Obraża się to, co dla nas ważne. W ten sposób czujemy się wyraźnie dyskryminowani. Przykładem tego może być wczorajsza wypowiedź jednego z panów senatorów, która miała wyraźną intencję poniżenia i obrazy naszych wartości. Przykładem tego może też być wypowiedź, która – dziękuję za to bardzo – została w pewnym sensie sprostowana przez pana senatora, ale która nas również głęboko dotknęła. Podobnych przykładów ze stenogramów można przytaczać wiele.

Mówiłam i powtórzę raz jeszcze. Jest niegodne tej izby, że obraża się 95% społeczeństwa, obraża się katolików. Ale jest to oczywiście sprawa kultury osób wypowiadających się. Natomiast przyjmujemy to jako bezprecedensowe ataki na katolików i na nasze wartości – ataki odbywające się właśnie tu, w Senacie.

Pozwolę sobie tylko przypomnieć, że każdy z senatorów jest przedstawicielem całego narodu. Jeżeli któremuś z senatorów sprawia przykrość, że będąc senatorem powinien być także reprezentantem katolickiej części tego społeczeństwa, to już jest sprawa jego sumienia i tego, jak będzie potrafił to w sobie pogodzić.

Natomiast chciałabym stanowczo zaprotestować przeciwko wypowiedziom, a właściwie ich treściom, jakie miały miejsce przed chwilą. Pan senator był uprzejmy w słowach bardzo mocnych – stosując porównania, które nie powinny być używane – dokonać pewnej oceny Kościoła kato-

(senator A. Grześkowiak)

lickiego i jego przedstawicieli. Mówił o tym na przykładzie wypowiedzi ojca Rydzyka, dyrektora katolickiego Radia Maryja. Przypisywał mu równocześnie pewne uczucia, uczucia nienawiści. Uważam, że jest to też niegodne senatora, że innej osobie przypisuje się takie uczucia. Bo wyrażanie takich sformułowań jest niewątpliwie efektem jakiegoś wewnętrznego, wrogiego nastawienia do poszczególnych osób. Nigdy nie odważyłabym się przypisać komuś takich uwag i tego typu uczuć, natomiast chciałabym powiedzieć, że trzeba szanować wolność słowa innej osoby. Jeżeli samemu prezentuje się pewne poglądy, to trzeba również uszanować wolność słowa. Natomiast jednemu nie można zaprzeczać, nie można pozbawiać innych wypowiadających się osób prawa do głoszenia prawdy.

Słyszałam tę wypowiedź i ten fragment, który przez niektórych – nieszczęśliwie, a może celowo – był połączony z poprzednim pytaniem dotyczącym oceny systemu komunistycznego. I to jest chyba ten fragment, który tak bardzo dotyka niektóre osoby związane z poprzednim systemem. Ale prawda jest jedna. System był taki, jaki był, i ściągnął tyle ofiar, ile ściągnął. I tę prawdę trzeba głosić, i tę prawdę głosił ojciec Rydzyk. I miał do tego prawo.

Chciałam przypomnieć również, że pieniądze podatników, za które utrzymywane są na przykład mass media publiczne, w 95% pochodzą z kieszeni katolików i chciałabym, żeby i ta prawda też była tutaj powiedziana.

I jeszcze jedno. Jest to bardzo złe zjawisko. Otóż, te powtarzające się ataki powodują – proszę to przyjąć pod rozwagę jako prawdę, bo głosimy to my, osoby, na które te ataki są kierowane – że przyjmujemy je jako celowe ataki na naszą religię, na nasz Kościół. Wydaje mi się, że powinniśmy raczej odbierać podziękowania za to, co Kościół katolicki robi dla narodu polskiego, co robił i co będzie robić dla dobra każdego człowieka i dla dobra rodziny. Raczej tego typu ocen – bo takie są prawdziwe oceny – należałoby spodziewać się w Wysokiej Izbie. Jest ona bowiem izbą, w której zasiadają przedstawiciele narodu, a nie tylko własnego elektoratu. Dziękuję bardzo. (Oklaski).

(Głos z sali: Ad vocem.)

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję pani senator.

Chciałabym tylko zwrócić uwagę państwa, że oświadczenia nie służą do polemiki pomiędzy sobą. Nie ma dyskusji nad oświadczeniami osobistymi.

(Głos z sali: Ad vocem.)

Nie ma *ad vocem* do oświadczeń, naprawdę. Pozwoliłam wypowiedzieć się pani senator, było to

jej oświadczenie osobiste. Ale chciałam zwrócić uwagę, że nie będziemy dopuszczać do polemik pomiędzy oświadczeniami. Oczywiście, dwa oświadczenia mogą być całkowicie ze sobą sprzeczne.

Poproszę o zabranie głosu jeszcze panią senator Zdzisławę Janowską, po czym poprosimy o gong, a pozostałe trzy oświadczenia zostaną przedstawione po głosowaniu.

Senator Zdzisława Janowska:

Pani Marszałek! Koleżanki i Koledzy Senatorowie! Moje oświadczenie skierowane jest do państwa, właśnie do moich koleżanek i kolegów.

Nawiązuję do ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw. Chciałabym przypomnieć koleżankom i kolegom naszą debatę z ubiegłego tygodnia i chciałam wyrazić ubolewanie pod adresem nas wszystkich, że nie potrafiliśmy przegłosować poprawek, które zmieniłyby zasadniczo stan rzeczy, który aktualnie mamy w kraju. Czekamy do poniedziałku na zawetowanie ustawy przez pana prezydenta i prawdopodobnie będzie ona zawetowana. Już wcześniej właściwie wiedzieliśmy, że może się tak stać.

Chcę przypomnieć, że czynimy tak już po raz drugi. Przecież Senat ma szansę udoskonalić ustawy, które przychodzą do nas z Sejmu i o których wiemy, że mogą być rzeczywiście zawetowane. Pierwszy raz miało to miejsce w przypadku ustawy dotyczącej sfery budżetowej, kiedy to wprowadziliśmy poprawkę sensowną, która nie spowodowałaby zawetowania. Taka szansa była również tydzień temu. Miałabym teraz nadzieję, jako osoba zgłaszająca tę poprawkę, że zostałyby panu prezydentowi odebrane argumenty. Utwierdziły mnie w tym przekonaniu szczególnie spotkania, które odbywały się nieustannie w ciągu wczorajszego dnia u pana prezydenta. A szczególnie spotkanie, w którym przewodniczyła Unia Wolności, bo właśnie konkretnie ona zwróciła uwagę na sprawy, o których mówiliśmy tydzień temu. Były to sprawy podnoszone przez Business Center Club, przez Radę Biznesu i przez wiele, wiele przedsiębiorstw, które chciały zmienić stan rzeczy.

Chciałabym przypomnieć jeszcze raz, że ustawa mimo niewątpliwych walorów, miała także elementy, które mogliśmy zmienić.

Jakie są pozytywy tej ustawy? One są niewątpliwe. Po pierwsze – i tutaj kontrargument dla kolegów z „Solidarności” – ustawa nie odbiera możliwości współdecydowania o tym, co będzie się działo w przedsiębiorstwie. Koledzy z „Solidarności” ciągle twierdzą bowiem, że ustawa czyni rzecz zupełnie przeciwną i takie właśnie argumenty trafiają do pana prezydenta. Nie są one prawdziwe, ponieważ – powtarzam jeszcze raz – jest decydowanie w radzie nadzorczej, jest decy-

(senator Z. Janowska)

dowanie o powoływaniu członków zarządu, konkretnie o jednej osobie, i jest współwłasność. Jest to, czego pragniemy, jako pracownicy firmy. Wreszcie ustawa dzięki wprowadzonej przez nią komercjalizacji daje autentyczną szansę na restrukturyzację przedsiębiorstwa w każdej sferze.

Trzecią zaletą jest fakt, iż w ten sposób ratujemy upadające przedsiębiorstwa. W innym przypadku te przedsiębiorstwa padną. Wprowadzając tę ustawę, dajemy szansę, ażeby wierzyciele weszli kapitałowo, utworzyli z nimi spółkę i decydowali o dalszym ich funkcjonowaniu. Tak więc, to są niewątpliwe walory.

Podstawowym mankamentem jest to, o czym mówiliśmy i co miało szansę ulec zmianie. Dlatego dziwię się kolegom, kolegom z koalicji, którzy również w komisji – wtedy kiedy byli z nami przedstawiciele Business Center Club i inni, przedstawiciele Komisji Przekształceń Własnościowych oraz przedstawiciele rządu – wyraźnie mówili, że proponowana poprawka w tym kierunku może iść i że zmieni ona zasadniczo sytuację. Mówię ciągle o poprawce stanowiącej o tym, że należy unikać komercjalizacji w innym celu niż prywatyzacja, co mogłoby mieć miejsce tylko w przypadkach uzasadnionych interesem skarbu państwa, w absolutnie wyjątkowych przypadkach. Poprawka ta odsunęłaby od nas te patologiczne podejrzenia, którymi jesteśmy obarczani przez wszystkie ostatnie tygodnie.

Tak więc, reasumując, wyrażam żal, po prostu żal pod adresem koalicji. Nie wiem, dlaczego jest to pytanie retoryczne, dlaczego koalicja podejmuje takie, a nie inne decyzje. Czy dlatego, że ma bezwzględną wiedzę na ten temat? Czy dlatego, że doskonale przewiduje konsekwencje, które mogą nastąpić? Czy dlatego, że ma tak niewątpliwą siłę do odpierania prezydenckiego weta? Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję pani senator.

Przerywam oświadczenia. Zostały nam jeszcze trzy oświadczenia. Bardzo proszę o gong.

Bardzo proszę powrót wszystkich senatorów na salę. Zaraz przejdziemy do ważnego głosowania. Sprawdzimy obecność.

Powracamy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że podczas przerwy w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Nauki i Edukacji Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków. Przypominam również, że debata nad

rozpatrywaną ustawą została zakończona. Obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcy Komisji Nauki i Edukacji Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Zbyszko Piwońskiego.

Senator Zbyszko Piwoński:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Przepraszam, ale muszę skomentować niektóre poprawki. Rozumiem niecierpliwość państwa. Postaram się, by trwało to jak najkrócej. Bardzo proszę, aby państwo wzięli do rąk odpowiedni druk, będziemy się po prostu lepiej rozumieć. Nie będę komentował wszystkich poprawek, tylko te, które wzbudziły nasze kontrowersje.

Od razu przechodzę do poprawki piątej, szóstej i siódmej. Wszystkie trzy dotyczą art. 16. Poprawka zgłoszona przez senatora Okrzesika została wycofana, przyjęte zostały natomiast dwie poprawki senatora Rewaja. Proszę zwrócić uwagę na piątą i szóstą, są wymienne w stosunku do tamtej. Poprawka siódma, zgłoszona przez senatora Jarmużka, dotycząca również tego zagadnienia nie została uwzględniona, ponieważ sprawa jest już uregulowana zarządzeniem wewnętrznym ministra edukacji narodowej. W komisji kwalifikacyjnej zasiada lekarz specjalista. To jeden z problemów, które były gorąco dyskutowane.

Następnie przyjęliśmy poprawkę trzynastą. W dniu wczorajszym była ona prezentowana w nieco innej postaci. Poprawka dotyczy organów nadzoru pedagogicznego, któremu powierzamy wypełnianie zadań określonych w Konwencji Praw Dziecka. Za zgodą autora tejże poprawki próbowaliśmy ją nieco przeredagować. Przenieśliśmy ten zapis z ust. 1 do ust. 2 i dodaliśmy: „oraz praw dziecka”. To w całości wyczerpuje treść tamtej poprawki.

Kolejna sprawa dotyczy poprawki czternastej. Początkowo był to wniosek mniejszości prezentowany przez senatora Wosia. Sprawa jest bardzo kontrowersyjna, była gorąco dyskutowana podczas obrad połączonych komisji. Nieznaczoną większością głosów została przyjęta. Chodzi w niej o uczynienie pewnego wyjątku od ogólnej zasady, że wszędzie oczekujemy powoływania dyrektora w drodze konkursu. Podkreślam raz jeszcze, że sprawa jest kontrowersyjna i poprawka przyjęta została niewielką liczbą głosów.

Pozostałe poprawki były już właściwie przez nas prezentowane i w tej samej postaci zostały przyjęte. Dodam jeszcze tylko, że senator Rewaj zgłosił poprawkę, która trafniej określa udział członków związków zawodowych. Przyjęliśmy ją

(senator Z. Piwoński)

zamiast pierwotnej propozycji połączonych komisji.

Ostatnia sprawa, przy której chciałbym się nieco dłużej zatrzymać, dotyczy art. 3. Chciałbym, żebyście państwo byli świadomi pewnej subtelności, która znajduje się w tych poprawkach. Otóż poprawki od dwudziestej drugiej do dwudziestej piątej – pomijam tu dwudziestą trzecią, jako że ona właściwie będzie rozpatrywana łącznie z nowelizacją art. 17 – dotyczą takiej oto kwestii. Artykuł 3 zawiera nowelizację art. 20 ustawy o finansowaniu gmin. Poprawka dwudziesta druga została zaproponowana przez senatora Patyka. Wnosi następujące elementy: po pierwsze, zamiast zapisanej w projekcie sejmowym wielkości 6,6% proponuje się: „nie mniej niż 6,6% dochodów budżetu państwa”. Taka część dochodu powinna być przeznaczona na subwencje oświatowe. Panie Senatorze Cieślak, to zostało poprawione, pan wczoraj słusznie poruszył tę sprawę w pytaniu skierowanym do mnie.

W poprawce dwudziestej drugiej, w nowelizowanym art. 20 pkt 4 jest taki zapis: „Minister finansów przekazuje gminom subwencję oświatową w 12 równych ratach miesięcznych, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca.” Kiedy wczoraj rozważaliśmy tę sprawę, rozpatrywaliśmy również korespondującą z nią poprawkę dwudziestą czwartą zgłoszoną przez senatorów Kochanowskiego i Bartodzieja. Różnica między nimi polega na tym, że ta ostatnia mówi, że nie do 15, a do 1 dnia każdego miesiąca. To jest podyktowane tym, że gminy po prostu nie mają pieniędzy, a wypłaty trzeba dokonywać 1 dnia każdego miesiąca. Szczególnie trudny może być dla gmin dzień 1 stycznia 1996 r., a więc moment przejęcia szkół. Nietóre gminy mogą nie dysponować jeszcze pieniędzmi, a już będą musiały dokonywać wypłat.

Tym kierowaliśmy się przyjmując większość głosów obydwu komisji poprawkę senatorów Kochanowskiego i Bartodzieja, a nie senatora Patyka. Ale proszę pamiętać o jednym: w tym momencie poruszamy się na – modny ostatnio zwrot – pograniczu prawa, naruszamy bowiem zasadę prawa budżetowego. Trzeba zatem liczyć się z tym, że najprawdopodobniej w Sejmie się to nie utrzyma.

Akcentuję ten aspekt, żebyśmy byli świadomi wyboru. Kierując się potrzebami gmin, co jest w pełni zasadne... Nawet wczoraj zastanawialiśmy się, czy w nieco inny sposób nie zwrócić się do rządu, nie zaapelować, aby 1 stycznia zapewnił te pieniądze. Nie znaleźliśmy jednak innej formuły. Dlatego połączone komisje opowiedziały się za przyjęciem poprawki dwudziestej piątej wprowadzającej zmianę do poprawki senatora Patyka.

Raz jeszcze proszę, abyśmy wszyscy przy głosowaniu byli świadomi tego, że w tym miejscu naruszamy nieco prawo i być może przez to cała poprawka zostanie po prostu uchylona przez Sejm. Tyle z mojej strony, Pani Marszałek. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze. Proszę państwa, nie jest to czas na dyskusję.

(Senator Eugeniusz Patyk: Ja w sprawie mojej poprawki, Pani Marszałek.)

Wobec tego proszę bardzo.

Senator Eugeniusz Patyk:

Pan senator był uprzejmy zwrócić uwagę na poprawkę dwudziestą drugą dotyczącą art. 20. Tam jest napisane, że subwencja ma być przekazana do 15 każdego miesiąca. Panie Senatorze, nie wiem, skąd tam się to wzięło. Ja jestem za tym, żeby przekazywać gminom subwencje do 1 dnia każdego miesiąca.

(Senator Zbyszko Piwoński: Czyli zgodnie z tym.)

Oczywiście. Nie pamiętam, żebym zgłaszał taki wniosek. Jestem całkowicie za.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Sprawa się nieco komplikuje, bo wydrukowane jest do 15...

Senator Eugeniusz Patyk

Niech zostanie. Ja po prostu chcę przedstawić swoje zdanie. Jest już wydrukowane, więc w tej chwili nie będziemy tego zmieniać.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Musilibyśmy zebrać komisje z powrotem, żeby cokolwiek zmienić. Widzę wielu chętnych do dyskusji.

W tej chwili chciałam udzielić głosu pani senator Olejnickiej.

(Senator Adam Woś: Pani Marszałek, chciałbym zgłosić sprostowanie do mojej poprawki w stosunku do oświadczenia pana senatora.)

W stosunku do oświadczenia, to proszę bardzo.

(Senator Adam Woś: Nie do oświadczenia, tylko do sprawozdania.)

Do sprawozdania, tak.

Bardzo proszę.

Senator Adam Woś:

Pani Marszałek! Pan senator Piwoński powiedział, że poprawka przez mnie przedstawiana była gorąco dyskutowana podczas obrad połą-

(senator A. Woś

czonych komisji. Otóż oświadczam, że na ten temat nie było żadnej dyskusji. Poprawka została przyjęta większością głosów. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

(Senator Jerzy Kopaczewski: Która to poprawka?)

To jest poprawka dotycząca konkursów na dyrektorów i uczynienia wyjątku od tego.

Czy pan senator Kochanowski chciałby... Może później, kiedy oddam panu głos?

(Senator Stanisław Kochanowski: Dobrze.)

Bardzo proszę, pani senator Olejnicka jako sprawozdawca mniejszości komisji, a jednocześnie wnioskodawca...

(Senator Anna Olejnicka: Podtrzymuję swoje poprawki, nic więcej.)

I więcej nic pani nie ma do powiedzenia? (Rozmowy na sali).

Mamy tu druki, które były wczoraj rozdawane, a więc są tam poprawki i państwa wnioski legislacyjne sprzed posiedzenia komisji. We wniosku pana senatora Patyka dotyczącym art. 20 pktu 4 nowelizowanej ustawy jest zapis: „do 15 każdego miesiąca”.

Wnioski ponadto zgłosili... Chwileczkę, pan senator składał wniosek i będzie za chwilę proszony o zabranie głosu. Czy chciałby zabrać głos pan senator Chelkowski?

(Senator August Chelkowski: Tu moich uwag nie ma, ale podtrzymuję je.)

Podtrzymuje pan senator, dobrze. A pani senator Dorota Kempka?

(Senator Dorota Kempka: Też podtrzymuję.)

Panowie senatorowie Stanisław Kochanowski i Gerhard Bartodziej mają wnioski wspólne. Czy któryś z panów chce zabrać głos?

(Senator Gerhard Bartodziej: Podtrzymujemy wnioski.)

(Senator Stanisław Kochanowski: Ale jest jedna sprawa...)

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Stanisław Kochanowski:

Pani Marszałek! Nasuwa się tutaj jedna wątpliwość. W przedstawionych przez Biuro Legislacyjne poprawkach jest powiedziane, iż przyjęcie poprawki ósmej wyklucza głosowanie poprawki dwudziestej trzeciej. Nie bardzo potrafię to zrozumieć, jako że w poprawce dwudziestej trzeciej proponujemy, iż w przypadku dodatkowych kosztów, które poniosą gminy z tytułu zwrotów biletów miesięcznych, tam gdzie są zorganizowane dowozy publiczne, należy uwzględnić to

w subwencji. Moim zdaniem jednak, to, co proponuje Biuro Legislacyjne, nie zamyka tego tematu. Bardzo bym prosił o wyjaśnienie tej sprawy do końca. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Tak, mam wyjaśnienie Biura Legislacyjnego co do tej poprawki... Muszę prosić o poradę...

Otóż poprawka dwudziesta trzecia odnosząca się do poprawki ósmej do ust. 3 jest bezprzedmiotowa, gdyż skreśla się zgodnie z nią ten ustęp. Stąd wynikło całe to skomplikowane nieporozumienie.

Przepraszam, że nie reaguję szybko, ale muszę odnaleźć to wszystko w druku. Pani senator Olejnicka już potwierdziła swój wniosek.

Pan senator Andrzejewski chce zabrać głos.

Senator Piotr Andrzejewski:

Wydaje mi się, że trzeba – ponieważ jest zestaw – potwierdzić zasadniczy charakter poprawki, która wbrew pozorom nie jest związana z jedną opcją. Jest ona również wsparta argumentami ministra senatora Czarnego przeciwko ministrowi Kołodce i tym, którzy bronią budżetu przed obsługiwaniem konstytucyjnych obowiązków przekazanych samorządom.

Wszyscy jesteśmy zgodni, a przynajmniej takie odniosłem wrażenie, co do tego, że kwota subwencji ograniczona do 6,6% nie daje gwarancji pokrycia kosztów zadań, którymi samorzady zostały obciążone. Dotyczy to nie tylko uposażeń, ale i takich obowiązków wynikających z ustawy jak utrzymanie bazy oświatowej czy koszty przejazdów dzieci. Wydaje się, że senacka propozycja zmiany zapisu: zamiast 6,6% – nie mniej niż 7%, jest wsparciem i samorządów, i możliwości realizacji ustawy. Dlatego też popieram tę propozycję i zachęcam państwa do uwzględnienia tej motywacji, niezależnie od tego, z jakich obozów politycznych pochodzimy. Jest to poprawka ostatnia, dwudziesta piąta.

Chcę jednocześnie powiedzieć o zapisie, którego istota może nam umknąć. Chodzi o poprawkę dwunastą. Dotyczy ona wprowadzenia tą ustawą nowelizującą nadzoru pedagogicznego wojewody. Jest to bardzo istotna zmiana, która będzie miała reperkusje. Chciałbym, żebyście państwo świadomie podjęli tę decyzję o nowej formie pedagogicznego nadzoru przez organy administracji rządowej.

Pozostałe poprawki zmierzają do utrzymania wolności szkolnictwa alternatywnego w zakresie szkoły zawodowej, nie ograniczonego tylko do ścisłej reglamentacji, według kanonów i podziałów ustanawianych przez ministra edukacji narodowej. Rozszerzają one wolność oświaty w Polsce. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Jarmużek, bardzo proszę.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Pani Marszałek! Ponieważ, jak się okazało, sprawa obligatoryjności opinii lekarskiej przy orzekaniu o ewentualnym zwolnieniu z obowiązku szkolnego jest już uregulowana innymi przepisami, dlatego wycofuję swój wniosek.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Czyli poprawkę siódmą, tak?
(*Senator Zdzisław Jarmużek: Tak, siódmą.*)
Dziękuję bardzo, wykreślamy.
Pan senator Patyk.

Senator Eugeniusz Patyk:

Moje intencje były różne, ale ponieważ nie zwróciłem uwagi na pkt 4 w art. 20, proszę panią marszałek, by go wykreślić – to poprawka dwudziesta druga.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Który numer poprawki?
(*Senator Eugeniusz Patyk: Dwudziesta druga.*)
Dwudziestą drugą mamy wykreślić w ogóle, dobrze.
(*Senator Eugeniusz Patyk: A co Biuro Legislacyjne na to?*)
Słucham?

Senator Eugeniusz Patyk:

Jeśli nie można, to – żeby nie robić zamieszania – podtrzymuję tę poprawkę. Tak będzie lepiej.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

To podtrzymuje pan w końcu, czy nie?
(*Senator Eugeniusz Patyk: Ale pani uważa, że to zmieni sens, prawda?*)

Nie, to był tylko wniosek pana senatora. Jeśli chodzi o pkt 4, nie był poparty przez komisje. Wobec tego pan ma prawo wycofać swój wniosek. To zmieni układ, ale i tak będziemy musieli to zrobić... Zatem wykreślamy ów pkt 4.

Czy pan senator Rewaj jako wnioskodawca chce coś...

(*Senator Tadeusz Rewaj: Nie, podtrzymuję wniosek, dziękuję.*)

Podtrzymuje pan swój wniosek, dobrze. Sprawozdawcami mniejszości komisji byli przedtem pan senator Okrzesik i pan senator Adam Woś.

Proszę, pan senator Okrzesik, bo senator Woś już...

Senator Janusz Okrzesik:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!
Z prawdziwą radością stwierdzam, że argumentacja, którą wczoraj przedstawiałem, popierając wniosek mniejszości, uzyskała akceptację wielu z państwa, co znalazło wyraz nie tylko w dyskusji, ale również w innych wnioskach legislacyjnych złożonych podczas debaty. W tej chwili mamy sytuację, że piąty i szósty z kolei w zestawieniu w opinii autorów wniosku mniejszości jeszcze lepiej zabezpieczają prawa młodzieży i dzieci głęboko upośledzonych do nauki. Stanowią one, iż do 15 roku życia zwolnienie nie będzie możliwe. Natomiast potem będzie ono możliwe tylko na wniosek rodziców, po uzyskaniu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, na mocy decyzji kuratora. Czyli sytuacja polepsza się w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego.

Uważamy, że to ma większe szanse akceptacji w Sejmie, w związku z tym wycofaliśmy nasz wniosek mniejszości i prosimy o głosowanie za wnioskiem szóstym z kolei w zestawieniu, które państwo otrzymali.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Czy pan senator Woś chciałby jeszcze coś powiedzieć jako wnioskodawca?

Senator Adam Woś:

Z miejsca, Pani Marszałek. Wniosek mniejszości połączonych komisji przeze mnie przedstawiony uzyskał wczoraj na posiedzeniu połączonych komisji poparcie większości. Dziękuję, już nie będę go uzasadniał.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.
Wobec tego przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Bardzo proszę państwa o uwagę. Bardzo proszę pana senatora Ceberka i pana senatora Kuczyńskiego o zajęcie miejsc.

To jest bardzo trudne głosowanie w sensie formalnym, oczywiście merytorycznym też. Jest wiele poprawek i musimy się skupić. Dlatego bardzo gorąco proszę państwa o ciszę, aby nie powstały nieporozumienia. Przypominam, że komisje i senatorowie wnioskodawcy wnosili o wprowadzenie poprawek do ustawy. Zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu będą one kolejno poddawane pod głosowanie, według kolejności przepisów ustawy. Zostały one zawarte w druku nr 260Z.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Poprawka pierwsza zgłoszona przez obie komisje i poparta przez połączone komisje dotyczy zmiany piątej, oznaczonej literą „d” w art. 1. Zgodnie z jej brzmieniem w art. 5 ust. 7 pkt 1 dodaje się na końcu wyrazy: „oraz organizacja dożywiania dzieci”. Poprawka ta włącza do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę organizowanie dożywiania dzieci, realizując w ten sposób postulaty zawarte w podjętej przez Senat uchwale w sprawie organizacji systemu dożywiania dzieci.

Zwracam państwu uwagę już w tej chwili, że przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie... (*Poruszenie na sali*).

Przepraszam – pierwszej, a ja powiedziałam, że drugiej, już się rozproszyłam... Głosujemy nad poprawką pierwszą.

Bardzo proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wynik.

W obecności 68 senatorów, 66 było za, nikt nie był przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu, 1 osoba nie głosowała. (**Głosowanie nr 32**).

Poprawka pierwsza została przez Wysoką Izbę przyjęta.

Przechodzimy obecnie do poprawki drugiej. Przyjęcie tej właśnie poprawki wyklucza głosowanie poprawki trzeciej oraz dwudziestej drugiej w części dotyczącej art. 20 ust. 3. Jest to poprawka pani senator Olejnickiej poparta przez mniejszość połączonych komisji*. Nie będę wszy-

* W art. 1 w pkt 6, art. 5a otrzymuje brzmienie:

„Art. 5a.1. Zapewnienie środków na utrzymanie prowadzonych przez gminy publicznych szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, należy do obowiązków państwa.

2. Subwencję oświatową oblicza się według następujących zasad:

1) liczba uczniów w oddziale nie powinna być wyższa niż 26,

2) liczba uczniów w oddziale nie powinna być niższa niż 13,

3) udział kosztów zatrudnienia pracowników obsługi i administracji ustala się jako 25% kosztów zatrudnienia nauczycieli wyliczonych według wzoru,

4) wysokość kosztów rzeczowych oświaty ustala się jako wartość 15% sumy kosztów zatrudnienia nauczycieli i obsługi,

5) wysokość współczynników zmiennych dla poszczególnych typów szkół przyjmuje się według uśrednionych wielkości obowiązujących w 3 latach ubiegłych,

6) podstawą sposobu obliczania kwoty subwencji jest wyliczenie jej dla każdej gminy według następującego wzoru:

stkiego państwu czytać. Mają to państwo przed sobą. Poprawka ma na celu określenie obowiązku państwa w zakresie wynagradzania nauczycieli i zapewnienia środków na utrzymanie prowadzonych przez gminy szkół publicznych. Ponadto określa zasady obliczania subwencji oświatowej. Zawiera także wzór potrzebny do tego obliczania.

Uprzejmie proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 70 senatorów 24 wypowiedziało się za, przeciw było 31 senatorów, 15 osób wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 33**).

Poprawka druga nie uzyskała akceptacji Wysokiej Izby.

Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawką trzecią, która dotyczy zmiany szóstej w art. 1. Zgodnie z nią w art. 5a ust. 2 na końcu zdania dodaje się wyrazy: „w zależności od efektów i warunków pracy nauczycieli”. Jest to poprawka senatora Kochanowskiego i senatora Bartodzieja. Uzależnia ona zwiększenie środków na wynagrodzenia dla nauczycieli od efektów i warunków ich pracy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

$$K = (A_1 \times W_1 + A_2 \times W_2 + A_3 \times W_3 + A_4 \times W_4 + A_5 \times W_5) / p \times (u + 4n) \quad 26$$

gdzie:

K - kwota bazowa

W_i - wskaźnik poziomu wykształcenia nauczycieli (wg grup zaszerogowania), (i = 2, 3, 4, 5)

A_i - standardowe wynagrodzenie miesięczne wraz z pochodnymi i odpisami

a - liczba godzin na klasę w tygodniu

p - liczba godzin tygodniowo w etacie nauczyciela

u - liczba uczniów w gminie

n - liczba uczniów niepełnosprawnych w klasach integracyjnych

Dla gmin miejskich wysokość subwencji liczona jest według wzoru:

$$S_m = K \times 1,25 \times 1,15 \times 12$$

Dla gmin wiejskich

$$S_w = S_m + K \times p_1$$

gdzie

$$p_1 = 1,86 \text{ przy przeciętnej liczbie oddziałów } < 15$$

$$1,63 \text{ przy przeciętnej liczbie oddziałów } 15-17$$

$$1,44 \text{ przy przeciętnej liczbie oddziałów } 18-20$$

$$1,24 \text{ przy przeciętnej liczbie oddziałów } > 20$$

3. Na wniosek gminy gmina otrzymuje w formie dotacji środki finansowe na wypłatę jednorazowych odszkodowań z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego w wyniku choroby zawodowej nauczycieli.

4. Gmina może zwiększyć środki na fundusz płac w zależności od efektów pracy nauczycieli.

5. Prawa i obowiązki nauczycieli publicznych przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek określa ustawa „Karta Nauczyciela.”;

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Kto z państwa jest za tą poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

W obecności 70 osób za wnioskiem było 30, przeciw było 31 senatorów, 9 osób wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 34**).

A zatem poprawka nie uzyskała akceptacji Wysokiej Izby.

Przechodzimy teraz do poprawki czwartej zgłoszonej przez senatora Piotra Andrzejewskiego. Dotyczy ona zmiany ósmej oznaczonej literą „b” w art. 1 i zgodnie z nią w art. 7 ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „w przypadku szkoły zawodowej – kształci na podstawie programów, wobec których nie zaistniał sprzeciw ministra edukacji narodowej”. Poprawka ta określa nabycie przez szkoły zawodowe i publiczne uprawnień szkoły publicznej, jeżeli kształci na podstawie programów, wobec których MEN nie zgłosił sprzeciwu.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

(*Senator Jerzy Madej*: Pani Marszałek, mam poważne pytanie, bo nie zgadza mi się ten zapis w druku nr 260Z z drukiem sejmowym, numeracja się nie zgadza.)

Poproszę o sprawdzenie. W tej chwili nie mam druku sejmowego.

(*Senator Jerzy Madej*: To nie jest oznaczone literą „b”.)

Poproszę o wyjaśnienie...

Jest to w zmianie ósmej oznaczonej literą „b” w art. 1 nowelizującej ustawy, jak potwierdza Biuro Legislacyjne.

(*Senator Jerzy Madej*: Przepraszam.)

Naciskamy jeszcze raz przycisk obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 70 osób za poprawką wypowiedziało się 20, przeciw było 43 senatorów, 7 osób wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 35**).

A zatem poprawka czwarta nie została przez Senat przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką piątą, zgłoszoną przez senatora Rewaja, popartą przez połączone komisje. Dotyczy ona zmiany szesnastej oznaczonej literą „d” w art. 1 i zgodnie z nią w art. 16 ust. 7 otrzymuje brzmienie: „za

spełnianie obowiązku szkolnego uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami”. Poprawka określa, że za spełnianie obowiązku szkolnego uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 69 osób za poprawką opowiedziało się 69. (**Głosowanie nr 36**).

A zatem poprawka przeszła jednomyślnie.

Przechodzimy do poprawki szóstej. To jest również poprawka senatora Rewaja poparta przez połączone komisje. Dotyczy ona zmiany szesnastej oznaczonej literą „d” i mówi, że w art. 16 ust. 9 przecinek po wyrazach: „15 lat” zastępuje się kropką. Pozostałą część zdania skreśla się. Poprawka uwzględnia możliwość zwolnienia od obowiązku szkolnego dziecko, jeżeli ukończyło 15 lat, w szczególnie uzasadnionych przypadkach i na wniosek rodziców.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności głosujących 70 senatorów za poprawką wypowiedziało się 69, przeciw nikt nie głosował, wstrzymała się od głosu 1 osoba. (**Głosowanie nr 37**).

A zatem poprawka uzyskała akceptację.

Teraz przechodzimy do poprawki ósmej, albowiem senator Jarmużek wycofał swoją. Przyjęcie tej poprawki wyklucza... (*Głos z sali*: Nie.)

Nie, też nie. Przepraszam. Już to skreśliłam w swoim tekście.

Czyli jest to wniosek senator Olejniczaka. (*Głos z sali*: Olejnickiej.)

Olejnickiej, oczywiście. Bardzo przepraszam panią senator za pomyłkę.

Wniosek ten jest poparty przez połączone komisje. W art. 1 pkt 17 otrzymuje nowe brzmienie, to znaczy, w art. 17 dodaje się ust. 4, który mówi, że rada gminy z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1 i 2 ustala w uzgodnieniu

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

z kuratorem oświaty plan sieci publicznych szkół podstawowych oraz granice ich obwodów. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Poprawka ma na celu utrzymanie zapisu obowiązującej ustawy w sprawie zapewnienia dzieciom środków transportu w drodze do szkoły.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję bardzo.

Jest 69 obecnych, 55 osób było za poprawką, przeciw – 1, wstrzymało się od głosu 12 osób, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 38)**.

A zatem poprawka uzyskała akceptację Wysokiej Izby.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dziewiątą. Jest to wniosek obu komisji poparty przez połączone komisje. „W art. 19 ust. 1 pkt 1 wyrazy: «art. 18 pkt 3» zastępuje się słowami: «art. 18 pkt 3 i 4». Poprawka nakłada na organ gminy prowadzącej ewidencję ludności obowiązek przesyłania dyrektorom szkół informacji o aktualnym stanie ewidencji dzieci w wieku od 3 do 15 lat.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Poproszę o wynik. Dziękuję bardzo.

W obecności 69 senatorów za poprawką głosowało 63, przeciw głosował 1 senator, 5 osób wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 39)**.

A zatem poprawka dziewiąta została przyjęta.

Obecnie przechodzimy do głosowania nad poprawką dziesiątą. Jest to wniosek pani senator Doroty Kempki poparty przez połączone komisje. „W art. 1 pkt 20 w lit. «b» i w art. 22 ust. 2 pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 13: «zasady i warunki organizowania przez szkoły i placówki zajęć pozalekcyjnych»”. Poprawka nakłada na Ministerstwo Edukacji Narodowej obowiązek ustalania zasad i warunków organizowania przez szkoły i placówki zajęć pozalekcyjnych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję bardzo.

W obecności 68 senatorów za poprawką wypowiedziało się 66, żaden nie był przeciwko, wstrzymały się od głosu 2 osoby. **(Głosowanie nr 40)**.

A zatem poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką jedenastą. Jest to wniosek senatora Andrzejewskiego. „W art. 1 pkt 22, w art. 24 ust. 4 na końcu dodaje się wyrazy: «oraz nowych programów i kierunków szkolenia»”. Poprawka umożliwia ustanawianie nowych zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego oraz ich rozszerzenie o nowe programy i kierunki szkolne, o ile stowarzyszenia zawodowe lub inne jednostki wskazane w ustawie zwrócą się z tym do właściwego ministra.

Poproszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję bardzo.

W obecności 68 senatorów za poprawką było 27, przeciw – 32 osoby, wstrzymało się 8, nie głosował 1 senator. **(Głosowanie nr 41)**.

A zatem poprawka jedenasta nie uzyskała akceptacji Wysokiej Izby.

Następna poprawka, nad którą będziemy głosować, jest również wnioskiem pana senatora Andrzejewskiego. „W art. 1 skreśla się pkt 23.” Poprawka dwunasta wyklucza sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez wojewodów w zakresie wykonywania zadań przekazanych im przez Radę Ministrów, a dotyczących prowadzenia szkół i placówek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Chyba wszyscy głosowali. Proszę bardzo o wynik. Dziękuję.

W obecności 68 osób za poprawką wypowiedziało się 17, przeciw – 45, 6 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 42)**.

Zatem poprawka dwunasta nie została przyjęta.

Obecnie będziemy głosować poprawkę trzynastą. Jest to wniosek obu komisji poparty przez połączone komisje. „W art. 1 pkt 28, w art. 33 ust. 2 pkt 4 po wyrazach: «praw ucznia» dodaje się słowa: «oraz praw dziecka»”. Poprawka trzynasta rozszerza nadzór pedagogiczny na konieczność przestrzegania w statutach szkół lub placówek praw dziecka.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Jeszcze nie głosowały trzy osoby. Bardzo proszę sprawdzić. Jeszcze dwie... Proszę o wyniki.

W obecności 66 osób za poprawką były 62, nikt nie był przeciwny, wstrzymały się od głosu 4 osoby. **(Głosowanie nr 43).**

Zatem poprawka została przyjęta.

Teraz poprawka czternasta, wniosek mniejszości obu komisji poparty przez połączone komisje. „W art. 1 w pkt 33, w art. 36 oznaczonym literą «a» w ust. 3 na końcu dodaje się zdanie w brzmieniu: «Wymogu przeprowadzenia konkursu nie stosuje się w szkołach prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, z wyjątkiem gmin».” Poprawka ta zawęża stosowanie konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki do gmin.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 68 osób za poprawką były 24, przeciw – 37, wstrzymało się od głosu 6 osób, 1 osoba nie głosowała. **(Głosowanie nr 44).**

Poprawka zatem nie uzyskała poparcia. Była to poprawka czternasta.

Obecnie przechodzimy do głosowania poprawki piętnastej, jest to wniosek obu komisji poparty przez połączone komisje. „W art. 1 w pkt 33, w art. 36 oznaczonym literą «a» w ust. 5 w pkt 1 lit. «d», po wyrazie «rodziców» dodaje się wyrazy: «a w przypadku placówek opieki całkowitzkiej rady placówki»”.

(Senator Zbigniew Romaszewski: Tam powinien być tiret po słowach: „opieki całkowitzkiej”.)

Tak, „a w przypadku placówek opieki całkowitzkiej – rady placówki”. Tak, zgadza się, chyba możemy to przyjąć jako autopoprawkę, zgadza się. Komisje zgadzają się to wprowadzić. Czyli po wyrazach: „opieki całkowitzkiej” jest krescinka, tiret.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za tą poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

Jest 67 osób obecnych, za poprawką głosowały 64 osoby, 1 – przeciw, wstrzymały się od głosu 2 osoby. **(Głosowanie nr 45).**

Zatem poprawka piętnasta została przyjęta.

Teraz poprawka szesnasta. Jest to wniosek senatora Rewaja, poparty przez połączone komisje. „W art. 1 w pkt 33, w art. 36 oznaczonym literą «a» w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie: «po jednym przedstawicielu organizacji związkowej działającej w danej szkole lub placówce, spośród pracowników tej szkoły lub placówki»”. Poprawka ta ustala, iż w skład komisji konkursowej wchodzi po jednym przedstawicielu organizacji związkowej, który jest pracownikiem danej szkoły lub placówki.

Przyjęcie tej poprawki wyklucza głosowanie poprawki następniej, siedemnastej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

Jeszcze dwóch osób nam ciągle brak, ale już trudno.

W obecności 67 osób za poprawką wypowiedziało się 48, przeciw – 16, wstrzymała się od głosu 1 osoba, 2 nie głosowały. **(Głosowanie nr 46).**

Zatem poprawka szesnasta została przyjęta, w związku z tym nie głosujemy poprawki siedemnastej.

Przechodzimy do poprawki osiemnastej, jest to wniosek obu komisji. „W art. 1 w pkt 33, w art. 36 oznaczonym literą «a» w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie...” Nie. Przepraszam, czytam poprawkę siedemnastą. Bardzo państwa przepraszam.

Poprawka osiemnasta.

„W art. 1 w pkt 33, w art. 36 oznaczonym literą «a» po ust. 5 dodaje się ust. 5 oznaczony literą «a» w brzmieniu: «W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych skład komisji konkursowej określa organ prowadzący tę szkołę lub placówkę w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny».” Poprawka ta określa organy właściwe do ustalenia składu komisji konkursowej w nowo zakładanych szkołach i placówkach.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za tą poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

W obecności 67 osób za poprawką było 56, przeciw – 10, nikt nie wstrzymał się od głosu, 1 osoba nie głosowała. **(Głosowanie nr 47).**

Zatem poprawka uzyskała poparcie Wysokiej Izby.

Przechodzimy do poprawki dziewiętnastej. Jest to wniosek obu komisji poparty przez połączone komisje. Dotyczy art. 1, w pkt 6, w art. 39 w literze «b», w ust. 2 po wyrazach: „rady pedagogicznej” dodaje się wyrazy: „po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego”. Poprawka ta przewiduje podejmowanie uchwały w sprawie skreślenia ucznia z listy uczniów przez radę pedagogiczną po uprzednim zaopiniowaniu jej przez samorząd uczniowski.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za ową poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymuje się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

W obecności 67 osób za poprawką wypowiedziało się 59, przeciw była 1 osoba, wstrzymało się od głosu 7 osób. **(Głosowanie nr 48).**

Zatem poprawka uzyskała akceptację.

Teraz poprawka dwudziesta. Jest to również wniosek obu komisji poparty przez połączone komisje. „W art. 1 pkt 41 skreśla się.” W tej poprawce ustawodawca rezygnuje z możliwości określania w regulaminie organizacyjnym szkoły lub placówki spraw rozpatrywanych bez udziału uczniów. Utrzymuje zasadę, że sprawy rozpatrywane są przez radę bez udziału przedstawicieli uczniów, a tylko w ściśle określonych przez ustawę przypadkach ten udział jest przewidziany.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Jest 66 osób obecnych, za poprawką było 56 osób, przeciw głosowało 7 senatorów, wstrzymały się od głosu 3 osoby. **(Głosowanie nr 49).**

Zatem poprawka dwudziesta została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki dwudziestej pierwszej zgłoszonej przez obydwie komisje i popartej przez połączone komisje. Dotyczy ona art. 1 pktu 45, w art. 59. Najpierw część oznaczona literą „a”: „ust. 3 otrzymuje brzmienie: «Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej

przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przejmuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny»”. I część oznaczona literą „b”: „dodaje się ust. 3a w brzmieniu: «Dokumentację zlikwidowanej szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną przekazuje się właściwemu kuratorowi oświaty lub właściwemu ministrowi, o którym mowa w art. 58 ust. 3»”. Poprawka ta ma na celu przekazanie dokumentacji przebiegu nauczania właściwemu kuratorowi oświaty w przypadku likwidacji szkoły. W poprawce uwzględnia się to, iż na przykład w przypadku zaginięcia świadectw kurator oświaty ma prawo do ich wydawania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki.

W obecności 68 osób 66 wypowiedziało się za poprawką, nikt nie był przeciwny, 1 osoba wstrzymała się od głosu i 1 osoba nie głosowała. **(Głosowanie nr 50).**

Zatem poprawka dwudziesta pierwsza została przyjęta.

Przechodzimy teraz do poprawki dwudziestej drugiej zgłoszonej przez senatora Patyka, popartej przez połączone komisje. Składa się ona z trzech punktów... Nie, z czterech, ale tutaj nie ma punktu czwartego.

(Głosy z sali: Senator go wycofał.)

Bardzo proszę, żeby pan senator Patyk powiedział autorytatywnie.

(Senator Eugeniusz Patyk: Wycofałem.)

Wycofał pan senator. Wobec tego przy tym, co jest oznaczone cyfrą 5, musi być cyferka 4. Ale to jest zrozumiałe.

„Art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie: «art. 20 otrzymuje brzmienie...»” Może nie będę czytać, bo tu są aż cztery punkty, państwo to mają. Głosujemy je oczywiście łącznie. Przyjęcie tej poprawki wyklucza głosowanie poprawki dwudziestej trzeciej i dwudziestej piątej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Bardzo proszę podczas głosowania nie prowadzić rozmów, nawet wyjaśniających.

Proszę o wyniki.

(wicemarszałek Z. Kuratowska)

W obecności 68 osób za poprawką były 52, przeciw głosowało 13 senatorów, wstrzymały się od głosu 3 osoby. **(Głosowanie nr 51).**

Zatem poprawka dwudziesta druga została przyjęta.

Odpada nam głosowanie nad poprawką dwudziestą trzecią. *(Rozmowy na sali).*

Wobec tego przechodzimy do poprawki dwudziestej czwartej. Bardzo proszę państwa o ciszę! Poprawkę dwudziestą czwartą zgłosili senator Kochanowski i senator Bartodziej, poparły ją połączone komisje. „W art. 3 w pkt 1, w art. 20 pkt 4 otrzymuje brzmienie: «Minister finansów przekazuje gminom subwencję oświatową w 12 równych ratach miesięcznych, w terminie do 1 każdego miesiąca.»” Poprawka ta zmienia termin przekazywania przez ministra finansów subwencji oświatowej gminom.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o wyniki głosowania.

W obecności 68 senatorów za poprawką było 46, przeciw głosowało 16 senatorów, wstrzymało się od głosu 5 osób, 1 osoba nie głosowała. **(Głosowanie nr 52).**

Zatem poprawka dwudziesta czwarta została przyjęta.

Nad poprawką dwudziestą piątą nie głosujemy. Oświadczam, że Senat przeprowadził głosowanie nad wszystkimi zgłoszonymi poprawkami do ustawy... *(Rozmowy na sali).* Proszę państwa, bardzo proszę o ciszę.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w całości wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Poproszę o wyniki.

W obecności 66 osób 55 wypowiedziało się za przyjęciem uchwały, przeciw nikt nie głosował, wstrzymało się od głosu 11 osób. **(Głosowanie nr 53).**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

Kontynuujemy oświadczenia senatorów. W tej chwili głos ma pan marszałek Grzegorz Kurczuk. Proszę państwa o ciszę!

Proszę, pan marszałek Grzegorz Kurczuk. Jako następny złoży oświadczenie pan senator Tadeusz Rewaj.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałem złożyć oświadczenie dotyczące sytuacji szpitala wojskowego w Dęblinie w województwie lubelskim. W tej sprawie składano już interpelacje w Sejmie, czyniło to kilku posłów. Bez skutku. Najśmieszniejsze w tej sprawie jest to, iż sytuacją tego szpitala i jego uratowaniem – myślę tu o jego dalszym istnieniu – jest zainteresowanych szereg osób piastujących wysokie stanowiska. Rozstrzygnięciem tej sprawy zainteresowany jest i minister obrony narodowej, i minister finansów oraz minister zdrowia i opieki społecznej, nawet wojewoda lubelski.

Tak jest, kiedy wszyscy chcą, to nic się nie dzieje. O tej sprawie pisze lubelska prasa, mówią o niej posłowie i senatorowie. Mija już ponad rok i, jak to się mówi, wśród serdecznych przyjaciół... W każdym razie sprawa pozostaje w punkcie wyjścia. A jest to jeden z najlepszych szpitali, jaki znam na terenie województwa lubelskiego. Najbliższy, znajdujący się w Rykach, przypomina raczej dziewiętnastowieczny lazaret. Jaki jest sens tej likwidacji, naprawdę nie potrafię rozstrzygnąć.

Pozwolę sobie, Pani Marszałek, nie odczytywać całego swojego oświadczenia. Ono jest dość obszerne, chcę państwu zaoszczędzić czasu. Proszę, żeby to oświadczenie wraz ze wstępem, który przed chwilą wygłosiłem, było opublikowane w całości i bardzo proszę o skierowanie go do prezesa Rady Ministrów. Wydaje mi się, że tylko on potrafi połączyć te wszystkie „chęci”, o których powiedziałem, a tak dłużej być nie może. Nie zgadzam się na likwidację tej doskonale wyposażonej, będącej na wysokim poziomie placówki nie tylko ja, ale wszystkie zainteresowane tym osoby.

Przekazuję tekst*. Proszę dołączyć również wstęp, który przeczytałem. Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo. Oczywiście, zostanie to opublikowane i skierowane, gdzie należy.

Bardzo proszę teraz o zabranie głosu pana senatora Tadeusza Rewaja, ostatnim mówcą będzie pan senator Adam Woś.

* Oświadczenie złożone do protokołu – w załączeniu.

Senator Tadeusz Rewaj:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Dnia 12 maja bieżącego roku składałem oświadczenie, w którym zarzuciłem prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej mijanie się z prawdą w jego wystąpieniu przed obiema izbami dnia 8 maja – chodziło o relację ze spotkania w pałacu prezydenckim, jakie miało miejsce dnia 13 kwietnia, i sprawę koordynacji polityki zagranicznej kraju. W oświadczeniu wyraźnie zarzuciłem prezydentowi mijanie się z prawdą. Upłynęły dwa miesiące, urząd prezydenta nie zareagował na to. Mogę to traktować dwojako – jako lekceważenie Senatu albo jako przyznanie się do mijania się z prawdą. Jeżeli chodzi o to drugie, to zadaję następne pytanie panu prezydentowi: jak godzi głoszenie nieprawdy z ostentacyjnie demonstrowaną religijnością? Dziękuję.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę obecnie o zabranie głosu pana senatora Adama Wosia.

Senator Adam Woś:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Swoje oświadczenie kieruję do prezesa Rady Ministrów, pana Józefa Oleksego.

Województwo przemyskie od sześciu miesięcy zarządzane jest przez jednego tylko wojewodę. Z chwilą odejścia gabinetu premiera Waldemara Pawlaka urzędujący wówczas wojewoda, wywodzący się z Polskiego Stronnictwa Ludowego, złożył swoją rezygnację. Na stanowisko wojewody przemyskiego został wówczas powołany urzędujący obecnie wicewojewoda. W pierwszych dniach kwietnia premier rządu zwrócił się do parlamentarzystów koalicyjnych o przedstawienie kandydata na wakujące stanowisko wicewojewody.

Stanowisko to, zgodnie z porozumieniem koalicyjnym, powinno być rekomendowane przez Sojusz Lewicy Demokratycznej. Tak też się stało.

Spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez SLD jeden otrzymał absolutne poparcie wszystkich członków koalicji parlamentarnej oraz licznych organizacji społecznych i politycznych, z wyjątkiem Rady Wojewódzkiej Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Mam przy sobie dokument, w którym koalicyjni parlamentarzyści zwracają się do premiera Oleksego z rekomendacją dla kandydata na wicewojewodę. Pozwolę sobie go odczytać:

„Szanowny Pan Józef Oleksy, premier rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Parlamentarzyści koalicyjni Polskiego Stronnictwa Ludowego i Sojuszu Lewicy Demokratycznej województwa przemyskiego rekomendują na wakujące stanowisko wicewojewody przemy-

skiego magistra inżyniera Jerzego Marcinkę, zgłoszonego przez przedstawicieli Sojuszu Lewicy Demokratycznej, obecnie wykonującego obowiązki dyrektora wydziału infrastruktury technicznej w Urzędzie Wojewódzkim w Przemyślu.

W naszym odczuciu pan magister inżynier Jerzy Marcinko zarówno przygotowaniem merytorycznym, doświadczeniem w administracji państwowej, jak i zaangażowaniem politycznym daje gwarancję współodpowiedzialności za rozwój społeczno-gospodarczy województwa przemyskiego oraz realizacji polityki koalicyjnej rządu.” Podpisali: senator Adam Woś; posłowie: Mieczysław Kasprzak, Józef Michalik, Zbigniew Mierzwa, Kazimierz Nycz – poseł Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Pismo jest datowane 7 kwietnia 1995 r. Upłynęło ponad trzy miesiące odkąd pan premier Oleksy nie może podjąć decyzji względem powołania wicewojewody przemyskiego. Oto kolejne pismo kierowane przez Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego: „Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Przemyślu uprzejmie informuje, że 5 maja 1995 r. na swoim posiedzeniu udzieliło poparcia panu Jerzemu Marcince, jednemu z dwóch kandydatów Sojuszu Lewicy Demokratycznej na stanowisko wicewojewody przemyskiego. Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego jednoznacznie poparło stanowisko posłów i senatora z 7 kwietnia br. Członkowie prezydium wyrażają nadzieję, że decyzja o powołaniu wicewojewody przemyskiego zostanie podjęta w najbliższym czasie. Fakt ten usprawni funkcjonowanie i właściwy rozwój naszego województwa.”

Również sejmik wojewódzki trzykrotnie prosił i ponawiał swój apel o obsadzenie wakującego stanowiska wojewody. Przyznam, że jestem rozczarowany, jako że desygnowany na premiera pan Józef Oleksy deklarował bardziej dynamiczne działanie. Jednak niepowołanie nikogo od ponad sześciu już miesięcy na wakujące stanowisko wicewojewody przemyskiego bardzo nas niepokoi. Na każdym spotkaniu musimy odpowiadać na dziesiątki zadawanych na ten temat pytań. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan senator Gawronik wyraził chęć wygłoszenia oświadczenia, będzie ono ostatnim mówcą na tym posiedzeniu.

Senator Aleksander Gawronik:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Swoje oświadczenie adresuję do prokuratora generalnego Rzeczypospolitej, do szefa Urzędu Ochrony Państwa.

Wnoszę o wszczęcie postępowania przygotowawczego w stosunku do osób odpowiedzialnych za budowę terminalu celnego w Świecku.

W moim przekonaniu, około 100 milionów dolarów wyrzucono w błoto i cel nie został osiągnięty.

Wicemarszałek Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo. Zamiast komunikatów, których dziś nie mamy, chciałam życzyć wszystkim państwu – jest nas tutaj bardzo mało, ale ja to adresuję do wszystkich pań i panów senatorów – bardzo miłych wakacji i szczęśliwego spotkania po

ich zakończeniu, myślę, że pod koniec sierpnia. Nie potrafię w tej chwili wymienić konkretnej daty.

Informuję, że protokół z posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji zgodnie z art. 34 ust. 3 Regulaminu Senatu będzie udostępniony senatorom w terminie 21 dni po posiedzeniu Senatu, w Biurze Prac Senackich, w pokju nr 253.

Dziękuję bardzo. Zamykam pięćdziesiąte drugie posiedzenie Senatu trzeciej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską).

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 39)